

Uradni list

Evropske unije

C 206

Zvezek 49

29. avgust 2006

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Obvestilo št.	Vsebina	Stran
	I <i>Informacije</i>	
	...	
	II <i>Pripravljalni akti</i>	
	Odbor regij	
	64. plenarno zasedanje 26. in 27. aprila 2006	
2006/C 206/01	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu <i>Tematska strategija o onesnaževanju zraka</i> in o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo	1
2006/C 206/02	MNENJE Odbora regij o Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (direktiva o morskem strategiji) in Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o tematski strategiji za zaščito in ohranitev morskega okolja	5
2006/C 206/03	Mnenje Odbora regij o naravnih katastrofah (požari, poplave, suša)	9
2006/C 206/04	Mnenje Odbora regij o kohezijski politiki in mestih: prispevek urbanih območij k rasti in delovnim mestom v regijah	17
2006/C 206/05	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o dialogu civilnih družb med EU in državami kandidatkami	23

2006/C 206/06	Mnenje Odbora regij o — sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o skupnem programu za vključevanje – okviru za vključevanje državljanov tretjih držav v Evropsko unijo — sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o migraciji in razvoju: nekaj konkretnih smernic — predlogu Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU	27
2006/C 206/07	Mnenje Odbora regij o predlogu priporočila o transnacionalni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja: Evropska listina kakovosti za mobilnost	40
2006/C 206/08	Mnenje Odbora regij o predlogu odločbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem letu medkulturnega dialoga (2008)	44

II

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

64. PLENARNO ZASEDNJAE 26. IN 27. APRILA 2006

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu *Tematska strategija o onesnaževanju zraka* in o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo

(2006/C 206/01)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (COM(2005) 447 konč. - 2005/0183 (COD)) ter sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu *Tematska strategija o onesnaževanju zraka* (COM(2005) 446 konč.);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 21. septembra 2005, da se v skladu s členoma 175 in 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti z Odborom regij posvetuje o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 25. julija 2005, da zadolži komisijo za trajnostni razvoj za pripravo tega mnenja;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij *Razvoj tematske strategije za mestno okolje* (COM(2004) 60 konč.) - CdR 93/2004 fin ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije *Program Čistejši zrak za Evropo (CAFE): tematska strategija za kakovost zraka* (COM (2001) 245 konč.) - CdR 203/2001 fin ⁽²⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 45/2006 rev. 1), ki ga je 27. februarja sprejela komisija za trajnostni razvoj (poročevalec: g. Jahn, predsednik okrožnega sveta okrožja Hohenlohe (DE/EPP);

ob upoštevanju naslednjih razlogov:

- 1) onesnaženje zraka se pojavlja predvsem v mestnih aglomeracijah in zato je v velikem interesu mest, da zavzamejo stališče do Tematske strategije o onesnaževanju zraka, ki jo je predložila Komisija;
- 2) enako velja za predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti zraka in čistejšem zraku za Evropo, in to toliko bolj, ker se v tem predlogu med drugim predlaga predelava standardov za merjenje in ocenjevanje onesnaženosti s trdnimi delci;

⁽¹⁾ UL C 43, 18.2.2005, str. 35.

⁽²⁾ UL C 107, 3.5.2002, str. 78.

- 3) mesta lahko na podlagi svojih praktičnih izkušenj bistveno prispevajo k izboljšanju izvedljivosti in s tem uspešnosti politike za ohranjanje čistejšega zraka,

na 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila 2006 (seja z dne 26. aprila) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

1.1 **se strinja** s Komisijo, da je – kljub doseženemu napredku, na katerega opozarja tematska strategija – treba še bolj zmanjšati onesnaženost zraka s plinastimi ali trdnimi delci, ki škodujejo zdravju in okolju, in da je ta cilj – ker ima politika za ohranjanje čistejšega zraka tako lokalno kot čezmejno razsežnost – mogoče doseči le s skupnimi naporimi vseh akterjev na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni; **opozarja**, da lokalne oblasti z urbanističnimi ukrepi (ločevanjem stanovanjskih in poslovnih površin, ukrepi za usmerjanje in umirjanje prometa, nezazidanimi površinami in ozelenjevanjem stanovanjskih območij, upoštevanjem mikroklimatskih danosti za boljše prezračevanje stanovanjskih območij) sledijo cilju, ki je zanje prednost: zdravje njihovih državljanov;

1.2 **izraža zadovoljstvo** z dokumentom Komisije *Tematska strategija za ohranjanje čistejšega zraka* in istočasno objavljenim predlogom direktive, ker je z njim omogočena razprava o strategiji in aktualizacija ciljev ob upoštevanju novejših raziskovalnih izsledkov;

1.3 **ugotavlja**, da so tudi s stališča mest potrebne prilagoditve, predvsem v prid izvedljivosti ukrepov za ohranjanje čistega zraka na krajevnem območju;

1.4 **opozarja**, da morajo mesta na svojem ozemlju vzpostavljati izravnavo med najrazličnejšimi funkcijami in da iz tega tudi nujno izhajajo omejitve za doseganje posameznih sektorskih ciljev;

1.5 zato **opozarja na nujnost**, da evropska zakonodaja predvidi možnost za prožne rešitve; **meni**, da bi lokalne in regionalne oblasti morale imeti možnost, da pri svojih ukrepih namenijo prednost območjem, kjer je veliko ljudi izpostavljenih premočnemu onesnaževanju zraka (npr. stanovanjskim območjem);

1.6 **s posebnim poudarkom ugotavlja**, da je tudi na področju ohranjanja čistega zraka absolutno potrebno, da je preprečevanje emisij na prvem mestu in da sme biti zato odpravljanje imisij vedno le zasilna rešitev; **opozarja**, da je treba

- medsebojno usklajevati opredeljene okoljske cilje in obstoječe instrumente za zmanjševanje emisij, da bo obstajala realna možnost doseganja teh okoljskih ciljev v večini mest,

- na evropski ravni sprejeti zadostne spremljajoče ukrepe, da se olajša učinkovito uresničevanje evropskih direktiv,

- na evropski ravni nujno izboljšati tehnologije za zmanjševanje emisij in zaostri emisijske standarde za vozila (npr. Euro VI za tovornjake) na tak način, da se lahko v mestih dosežejo standardi za kakovost zraka,

- za zmanjševanje obremenitve ozadja na velikih območjih z delci PM₁₀, ki zelo izdatno prispeva k neupoštevanju mejnih vrednosti za delce PM₁₀ na mestnih območjih, sprejeti ukrepe na evropski ravni, npr. takojšnjo revizijo direktive NEC (direktive o najvišjih nacionalnih mejnih vrednostih emisij).

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 Glede Tematske strategije

2.1.1 **meni**, da je tematska strategija koristna kot referenčni dokument za oblikovanje politike na področju ohranjanja čistega zraka in zahteva, da se za uresničevanje ciljev in povezave s prakso ne izvajajo samo modelni izračuni na „podlagi epidemioloških raziskovalnih izsledkov“ in „polne uporabe tehnoloških možnosti“, temveč tudi na podlagi podmen o praktični uresničljivosti predpisov v urbanem okolju;

2.1.2 zato **zahteva**, da se raziskovalni napor v okviru okvirnega programa raziskav ukvarjajo z možnostmi in omejitvami aktivne politike za ohranjanje čistega zraka v krajevni in ozemeljski povezavi (na primer s krajevnimi študijami primerov in izvedljivosti), in zato Komisijo **naproša**, naj dokument dopolni s to razsežnostjo;

2.1.3 **obžaluje**, da Komisija po njegovem mnenju doslej pri pripravi tematske strategije ni v zadostnem obsegu zagotovila udeležbe predstavnikov združenj regionalnih in lokalnih oblasti, ki vendarle sodijo med glavne akterje politike za ohranjanje čistega zraka, in meni, da je nujno potrebno - med drugim v okviru strukturiranega dialoga Komisije z združenji regionalnih in lokalnih ozemeljskih skupnosti - predvideti njihovo udeležbo;

2.1.4 **meni**, da **obstaja** vsaj **nevarnost**, da argumentacijo tematske strategije preveč določa usmeritev politike za ohranjanje čistega zraka k odpravljanju imisij, in zato Komisijo **poziva**, da tematsko strategijo razvija naprej in da za preprečitev povečevanja onesnaževanja zraka namenja prednost politiki, usmerjeni k preventivi, namesto da se osredotoča na odpravljanje imisij;

2.1.5 **ugotavlja**, da se vključevanje drugih strokovnih politik, kar Odbor regij načelno pozdravlja, deloma omenja le kot izjava o namerah, in zato tudi na tem področju **zahteva** nadaljnja pojasnila in določitve;

2.1.6 **meni**, da je iz navedenih razlogov **treba** naprej razvijati tematsko strategijo in jo dopolniti oz. razširiti z naslednjimi točkami:

— pripravo evropske politike na področju industrije, energetike, prometa in prevoza, ki bo ambiciozna in osredotočena na vire emisij;

— določitev časovnega razporeda za izvajanje te politike;

— vključitev drugih političnih področij v boj proti onesnaževanju zraka;

— dopolnitev in razširitev raziskav glede na praktične rezultate izvajanja te politike;

poleg tega je treba tematsko strategijo razširiti z obravnavo finančne podpore ozemeljskim skupnostim, ki odločilno uresničujejo politiko preventive ohranjanja čistega zraka;

2.1.7 **priporoča** Komisiji in državam članicam, da izvajajo aktivnejšo politiko pospeševanja daljinskega ogrevanja in povezovanja pridobivanja toplote in energije. S tem bi obenem prispevali k temu, da bi se izognili onesnaževanju zraka s kurjenjem biomase v majhnih kuriščih. Odprava nacionalnih ovir, recimo tistih, ki jih povzroča zakonodaja o konkurenci in ki hromijo potencial daljinskega ogrevanja, je pri prizadevanju za izboljšanje lokalne kakovosti zraka nujno potrebna. Pri novih stanovanjskih in gospodarskih območjih bi bilo treba zasnovano oskrbo z ogrevanjem načrtovati že pred komunalnim opremljanjem. Na lokalni ravni za to pogosto obstajajo najboljše pogoji.

2.2 Glede predloga direktive

2.2.1 Odbor **ugotavlja**, da se aktualizacija evropskega sprejemanja zakonodaje približuje pogojem in zahtevam praktične politike za ohranjanje čistega zraka in zato **naproša** telesa, ki sodelujejo pri obravnavi na nacionalni in evropski ravni, da se pridružijo tej oceni in da v tej zvezi predvsem skupaj podprejo določbe za prožnejšo in s tem močnejšo povezavo s prakso;

Neupoštevanje sestavin, ki vsebujejo škodljive snovi, in podaljšanja rokov

2.2.2 **izraža zadovoljstvo** še posebej s tem, da se uvajajo določbe, ki omogočajo upoštevanje krajevnih razmer, ter **poziva** Evropski parlament in Svet, da tudi v primeru odklonilnih mnenj vztrajata

— pri predlogu, da se iz ocene kakovosti zraka izvzamejo učinki zimskega posipanja cest na obremenitev s trdnimi delci (člen 13, odstavek 3),

— pri predlogu, da se iz ocene kakovosti zraka izvzamejo tisti deli škodljivih snovi, ki izhajajo iz naravnih virov (v skladu s členom 19), Komisijo **poziva**, da pripravi vodilo oziroma jasne smernice za postopek merjenja tovrstnega onesnaževanja,

— in pri predlogu, da se predvidijo izjeme, za katere določbe ne veljajo, na podlagi posebno težavnih (na primer topografskih) danosti (člen 20, odstavek 2),

ter predvidita možnost podaljšanja roka v členu 20 na do 10 let, če je bilo pred tem dokazano, da so bili sprejeti vsi sorazmerni ukrepi za zmanjševanje imisij;

2.2.3 **daje pobudo**, da se v direktivi ustvari pravna možnost, da se za nekatera območja – če obstajajo izredne okoliščine (npr. topografija), zaradi katerih je upoštevanje določb za daljši čas ali trajno nemogoče, in če je bilo pred tem dokazano, da so bili sprejeti vsi sorazmerni ukrepi za zmanjševanje imisij – lahko sklenejo posebni sporazumi v smislu „tristranskih sporazumov“ (tj. sporazumov, ki jih sklepajo EU, država članica in ena ali več ozemeljskih skupnosti, da uresničijo ukrepe političnega vključevanja z ozirom na posebne lokalne danosti);

2.2.4 **utemeljuje** ta predlog po eni strani zato, da se prepreči pravna negotovost ozemeljskih skupnosti, in po drugi, da se omogoči zmanjšanje škodljivih snovi, izvedljivo v danih okoliščinah, ter v potrditev tega predloga **opozarja**, da del predstavnikov znanosti in strokovnih oblasti izhaja iz tega, da ciljnih vrednosti tudi z največjimi naporji v praksi ni mogoče doseči;

Merjenje in ocenjevanje trdnih delcev

2.2.5 **ugotavlja**, da direktiva za trdne delce navaja tri mejne vrednosti in en cilj zmanjšanja onesnaženja. Komisija dosedanje predpise o kakovosti zraka, ki se nanašajo na trdne delce (PM_{10}) dopolnjuje z nadaljnimi predpisi, naravnanimi na najdrobnejše trdne delce ($PM_{2,5}$), in to utemeljuje z rezultati epidemioloških raziskav (program CAFE, Svetovna zdravstvena organizacija, praksa v ZDA in na Japonskem), po katerih so najdrobnejši trdni delci nevarnejši zato, ker prodirajo v najmanjše bronhiole in ker je sorazmerno visoka, trajna izpostavljenost delcem $PM_{2,5}$ za zdravje bolj škodljiva kot občasna najvišja onesnaženost;

2.2.6 zato **ugotavlja**, da naj bi po predlogu direktive mejnim vrednostim, veljavnim za PM_{10} (na območju merjenja letna mejna vrednost ne sme preseči $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dnevna mejna vrednost $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pa ne sme biti presežena več kot 35 dni na leto), dodali dodatne predpise, temelječe na $PM_{2,5}$ (upoštevanje najvišje letne koncentracije $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in do leta 2020 nezavezujoč cilj, 20-odstotno zmanjšanje za $PM_{2,5}$ v neizpostavljenem mestnem okolju), in s tem **ugotavlja**, da so glede trdnih delcev predvidene skupno tri mejne vrednosti in en cilj zmanjšanja izpostavljenosti;

2.2.7 **izraža zaskrbljenost**, da ta soobstoj določb o politiki za ohranjanje čistega zraka na področju zmanjšanja onesnaženja s trdnimi delci pravno in v povezavi s prakso odpira preveč problemov, in na osnovi prepričljivosti raziskovalnih izsledkov o učinkih trdnih delcev, navedenih v tematski strategiji zahteva, da se merjenje in nadzor onesnaženja zraka trdnimi delci naravnata izključno na $PM_{2,5}$, na realistično mejno vrednost in na en cilj zmanjšanja izpostavljenosti;

2.2.8 sicer pa v tej zvezi **opozarja** na dejstvo, da je korelacija med merskimi vrednostmi za PM_{10} in $PM_{2,5}$ (zaradi narave stvari) zelo visoka (zato sta metodi merjenja v veliki meri zamenljivi), in da je tudi zato strokovno ustrezno uporabljati samo eno metodo merjenja, pri čemer je treba smiselno dajati prednost tistim ciljem kakovosti zraka za $PM_{2,5}$, ki so za politiko ohranjanja čistega zraka pomembnejši. Pri tem je treba upoštevati spremembo direktive 2004/107/ES, da se lahko kovine, ki jih ta direktiva zajema, merijo z vrednostmi $PM_{2,5}$;

2.2.9 **utemeljuje** prehod k normiranju, ki temelji na $PM_{2,5}$, v povezavi s ciljem zmanjšanja izpostavljenosti trdnim delcem, tudi s stališča zahtev mestne higiene in urbanistične prakse, kot sledi:

- znižanje osnovne obremenitve na celotnem mestnem območju bolj zmanjša tveganje za zdravje kot odprava najvišjih vrednosti na posebno obremenjenih točkah znotraj mestnega območja, pri čemer pogosto ne gre za stanovanjska območja;
- sedanja dnevna mejna vrednost v svoji vlogi merila, na podlagi katerega se sprožajo ukrepi, osredotoča praktično politiko za ohranjanje čistega zraka na odpravo emisij, medtem ko z uvedbo zgornje meje emisij nastaja potreba po preprečevanju emisij, ob vključevanju vseh služb in ukrepov;

2.2.10 v primeru ohranitve ciljev kakovosti PM_{10} **zahteva**, da se z ozirom na te vidike opusti dnevna mejna vrednost in predvidi normiranje, ki v ospredje politike za ohranjanje čistega zraka – tako lokalno kot v celotnem prostoru – postavlja odpravo emisij;

Določitev območij

2.2.11 soglaša s predlogom in **meni**, da je pravilno, da razmejitve območij v skladu s členom 4 izvedejo države članice. Razdelitev ne bi smela biti preveč podrobna, temveč naj bi imela splošnejši značaj; v zvezi s tem **zahteva**, da se s prostorsko razporeditvijo merilnih postaj, ki ustreza enotnim kriterijem (pri obstoječih postajah po potrebi ponderiranje rezultatov meritev za izravnavo učinkov posebnosti, ki se pojavljajo izključno zaradi lokacije) zagotovi primerljivost rezultatov meritev na območju EU. Za prostorsko in številčno razporeditev merilnih postaj je treba določiti predpise ob uporabi enotnih meril tako na nacionalni kot na lokalni ravni;

2.2.12 v zvezi s tem **izraža zaskrbljenost**, da ukrepi, ki se nanašajo zgolj na ožje prostorsko območje merilne postaje, recimo preusmeritve prometa, povečujejo obremenjenost drugih četrti in da to – v najslabšem primeru – naravnost izpodkopava prizadevanja mest, da bi z omejitvami prometa na bivalnih območjih zmanjšali nevarnost nesreč, obremenjevanje s hrupom in onesnaženost zraka. Pri ukrepih za zmanjševanje onesnaževanja zraka bi morala direktiva namenjati prednost zmanjšanju števila ljudi, ki so izpostavljeni onesnaževanju;

Solidarnostne ureditve financiranja

2.2.13 **terja** finančno podporo za tiste države članice in njihove ozemeljske skupnosti, ki morajo nositi glavno breme ohranjanja čistega zraka;

Raziskovalna prizadevanja, vključevanje predstavnikov lokalnih in regionalnih oblasti

2.2.14 zaskrbljeno **ugotavlja**, da si ocene znanstvenikov glede čim uspešnejše in čim cenejše politike za ohranjanje čistega zraka še nasprotujejo, in zato **zahteva** nadaljnja raziskovalna prizadevanja, pri čemer je treba brezpogojno okrepiti raziskovanje učinkov in ocen posledic v povezavi s praktičnim izvajanjem;

2.2.15 odločno **zahteva**, da pri pripravi politike za ohranjanje čistega zraka neposredno sodelujejo strokovnjaki iz združenj, ki zastopajo interese regionalnih in lokalnih ozemeljskih skupnosti.

V Bruslju, 26. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

MNENJE Odbora regij o Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (direktiva o morskem strategiji) in Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o tematski strategiji za zaščito in ohranitev morskega okolja

(2006/C 206/02)

ODBOR REGIJ JE,

ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (direktiva o morskem strategiji), COM(2005) 505 konč., in Sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – *Tematska strategija za zaščito in ohranitev morskega okolja*, COM (2005) 504 konč.;

ob upoštevanju Sklepa Sveta Evropske unije z dne 29. novembra 2005, da se v skladu s členom 265(1) in člena 175(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej temi posvetuje z Odborom;

ob upoštevanju sklepa predsedstva z dne 12. aprila 2005, da zadolži komisijo za trajnostni razvoj za pripravo mnenja na to temo;

ob upoštevanju mnenja na lastno pobudo z dne 12. oktobra 2005 o pomorski politiki EU – *Vprašanje trajnostnega razvoja za lokalne in regionalne oblasti* – CdR 84/2005 fin;

ob upoštevanju mnenja z dne 9. aprila 2003 o Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – *Na poti k strategiji za zaščito in ohranitev morskega okolja* (COM(2002) 539 konč.) – CdR 24/2003 fin ⁽¹⁾

ob upoštevanju mnenja z dne 13. junija 2001 o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o šestem akcijskem okoljskem programu Evropske skupnosti – *Okolje 2010: naša prihodnost, naša izbira – Šesti akcijski okoljski program*, in predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa akcijski okoljski program Skupnosti za obdobje 2001–2010 (COM(2001) 31 konč. – 2001/0029 (COD)) – CdR 36/2001 fin ⁽²⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 46/2006 rev. 1), ki ga je komisija OR za trajnostni razvoj sprejela 27. februarja 2006 (poročevalec: **Michael Cohen**, Zveza lokalnih svetov, Malta (MT/PES));

na svojem 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila 2006 (seja z dne 26. aprila) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

1.1 **obžaluje** dejstvo, da je v zadnjih letih prišlo do precejšnjega poslabšanja morskega okolja in njegovih ekosistemov, saj poseganje človeka in preveliko izkoriščanje puščata hude posledice za stanje našega morskega okolja;

1.2 **ugotavlja**, da 6. okoljevarstveni akcijski program Evropske komisije poziva k pripravi tematske strategije za zaščito in ohranitev morskega okolja, da bi spodbudili trajnostno rabo in ohranitev morskih ekosistemov;

1.3 **z veseljem pričakuje** predstavitev zelene knjige o razvoju nove evropske pomorske politike, ki je predvidena za prvo polovico leta 2006 in naj bi upoštevala ekonomski, socialni in okoljski pomen pomorskih vprašanj v Evropi;

1.4 **ugotavlja**, da je strategija pozitiven in dobrodošel korak naprej glede priznavanja pomembnosti zaščite in ohranitve morskega okolja in raznovrstnosti njegovih ekosistemov;

1.5 **meni**, da je strategija nujen okoljevarstveni steber nove evropske pomorske politike;

⁽¹⁾ UL C 244 z dne 10.10.2003, str.14.

⁽²⁾ UL C 357 z dne 14.12.2001, str. 44.

1.6 **poudarja** dejstvo, da imata morsko okolje ter njegova zaščita in ohranjanje velik vpliv na lokalno in regionalno gospodarstvo in da morajo lokalne in regionalne oblasti sodelovati pri uresničevanju ciljev strategije.

2. Vse slabše stanje evropskega morskega okolja

Odbor regij

2.1 **se zaveda**, da je morsko okolje bistveno za trajnost življenja in s tem povezano bogato biotsko raznovrstnost;

2.2 **se zaveda** vse slabšega stanja evropskega morskega okolja, za kar je kriv predvsem človeški faktor, vključno z onesnaženostjo morij in posledicami netrajnostne narave komercialnega ribištva;

2.3 **poudarja** pomembnost spodbujanja trajnostnega pristopa za uporabo morskih virov, ki so na voljo, kar je v interesu sedanjih in prihodnjih generacij;

2.4 **se zaveda**, da obstaja velika možnost nepovratnih sprememb v evropskih morskih ekosistemih, če ne bomo čim prej ustrezno ukrepali, da bi to preprečili;

2.5 **poudarja** pomembnost nujnega ukrepanja za zaustavitev procesa poslabševanja in njegov preobrat;

2.6 **ugotavlja**, da je tak pristop nujen iz povsem okoljskih, pa tudi ekonomskih in socialnih razlogov.

3. Primerni institucionalni okvir za upravljanje morij

Odbor regij

3.1 **ugotavlja**, da se morsko okolje ne ujema z obstoječimi geo-političnimi mejami;

3.2 **se zaveda**, da obstajajo potencialne institucionalne ovire za izboljšanje zaščite evropskega morskega okolja na svetovni, evropski ali nacionalni ravni in da so obstoječi mehanizmi inšpekcije pogosto nezadostni in neprimerni;

3.3 **se strinja**, da je treba zasnovati splošno vizijo morskega okolja in z njim povezanih politik, da bi gradili na napredku, ki so ga dosegle obstoječe institucije, politike in konvencije, in sprejeli ukrepe, ki bi zagotovili nadaljnji napredek;

3.4 **poudarja** pomembnost oblikovanja močne evropske politike o urejanju pomorskih vprašanj, ki bi poskušala zagotoviti tudi trajnostno rabo morskih virov, ki so na voljo, in s tem večjega prizadevanja za spodbujanje zaščite morskega okolja.

4. Nezadostna baza znanja

Odbor regij

4.1 **ugotavlja**, da je dobra politika odvisna od visoko kakovostnih informacij;

4.2 **se zaveda**, da obstoječi programi spremljanja in ocenjevanja niso ne celostni ne popolni in da je veliko premalo informacij o stanju evropskega morskega okolja;

4.3 **pozdravlja** poziv k novemu pristopu do nadzora in ocenjevanja morja, katerega cilj so večja harmonizacija, večje razširjanje in uporaba ter izmenjava na nacionalni ravni razpoložljivih informacij, s čimer bi dosegli večjo učinkovitost;

5. Spopad z izzivom

Odbor regij

5.1 **se strinja**, da je potrebna celostna politika za zaščito in obnovo morskega okolja, če želimo dejansko preprečiti nadaljnjo izgubo biotske raznovrstnosti in slabšanje morskega okolja in uspešno obnoviti morsko biotsko raznovrstnost;

5.2 **meni**, da je treba za uspeh takšne celostne politike upoštevati vse interese in si zastaviti jasne cilje.

6. Strategija

Odbor regij

6.1 **z veseljem** ugotavlja, da so cilji strategije zaščita in obnova evropskih oceanov in morij ter zagotavljanje poteka prihodnjih dejavnosti človeka na trajnosten način;

6.2 **trdi**, da si sedanje in prihodnje generacije zaslužijo biotsko raznovrstno in dinamično morsko okolje, ki je poleg tega varno, čisto, zdravo in produktivno;

6.3 **se zaveda**, da gre za ambiciozen cilj, ki ga v resnici ne bo lahko doseči in da so rezultati možni samo na dolgi rok;

6.4 **potrjuje**, da se lahko cilji iz te strategije uresničijo samo, če pri tem sodelujejo vse udeležene strani;

6.5 **se zaveda**, da bi bilo treba cilje določiti na nadnacionalni ravni in **pozdravlja** pobudo – v skladu z načelom subsidiarnosti – za zagotovitev, da dejansko planiranje in izvajanje ukrepov ostane v pristojnosti morskih območij, s čimer bi se upoštevali njihovi posebni pogoji, težave in potrebe;

6.6 vendar **je zaskrbljen**, da bi lahko v nekaterih primerih, zlasti tam, kjer morska območja mejijo na precej tretjih držav, dejansko izvedbo ovirala premajhna koordinacija in zavezanost vključenih strani.

7. Nov instrument politike

Odbor regij

7.1 **se strinja**, da je treba storiti več, če želimo zaščititi in ohraniti evropsko morsko okolje;

7.2 **podpira** okvir za izboljšano sodelovanje, predstavljeno v strategiji, s čimer naj bi zagotovili visoko stopnjo zaščite evropskega morskega okolja z izboljšano bazo znanja, celostnimi in nedragimi ukrepi ter učinkovitimi sistemi spremljanja in ocenjevanja;

7.3 **pozdravlja** fleksibilen pristop, ki temelji na načelu subsidiarnosti in ki kljub ambicioznemu obsegu ne predpisuje preveč in tako upošteva okoliščine posameznih regij.

8. Direktiva o pomorski strategiji

Odbor regij

8.1 **meni**, da je treba glede na trenutne podatke o hitrem propadanju evropskega morskega okolja izjemno hitro ukrepati, da bi dosegli cilj dobrega okoljskega stanja evropskega morskega okolja veliko pred rokom, določenim za leto 2021;

8.2 **meni**, da je z dobro voljo možno doseči dobro stanje okolja veliko prej;

8.3 **pozdravlja** koncept ustanovitve evropskih morskih območij in podobmočij, da bi zagotovili dejansko izvajanje ukrepov politike;

8.4 vendar **meni**, da bi bilo treba že sedaj v strategijo vključiti Črno morje, ki je pomembno morsko območje, meji pa na dve državi pristopnici (Romunijo in Bolgarijo) in Turčijo, s katero že potekajo predpristopna pogajanja;

8.5 **meni**, da bi bilo treba v okvir te politike vključiti tudi različne otoke in ozemlja, ki tvorijo del geografskega ozemlja Evropske unije, so pa zunaj opredeljenih morskih območij in podobmočij;

8.6 **ugotavlja**, da bi morale države članice in posamezne regije tesneje sodelovati med seboj in z Evropsko komisijo, če želimo zares doseči zadane cilje;

8.7 **ugotavlja**, da bi morala biti Evropska komisija v primerih, ko so vprašanja držav članic ali regij v pristojnosti Skupnosti, ne samo obveščena o tem ali vprašana za nasvet, temveč bi morala biti ves čas najpomembnejši partner, ki usklajuje uveljavljanje političnih ukrepov;

8.8 **meni**, da ni dovolj, da države članice Evropski komisiji pošiljajo informacije in dokaze, da bi podkrepile svoje trditve, da določene zadeve ni mogoče obravnavati z ukrepi na nacionalni ravni;

8.9 **priporoča**, da v takšnih primerih Evropska komisija sama opravi potrebne programe ocenjevanja, spremljanja in izvajanja v zvezi s temi vprašanji;

8.10 nadalje **meni**, da mora Evropska komisija **nujno** ohraniti svojo stransko vlogo pri nadzoru dejanskega izvajanja in po potrebi posreduje, da bi uskladila in olajšala skupno izvajanje s strani posameznih držav in akterjev v vseh morskih območjih. Komisija mora tudi razjasniti, kakšne so posledice, če cilji in ukrepi države članice niso uresničeni in jih zato Komisija ne odobri;

8.11 **naproša** Evropsko komisijo, naj zagotovi, da strategije, ki jih morajo pripraviti države članice, upoštevajo navzočnost drugih bioloških skupnosti, kot npr. alg in morskih želv, na svojih morskih območjih;

8.12 **poziva** Evropsko komisijo, naj vnašanje gensko spremenjenih morskih organizmov obravnava kot učinek na morsko okolje z okoljskimi posledicami, ki jih je zdaj težko predvideti;

8.13 od držav članic **zahteva**, da se pri izvajanju ocenjevanja, določanju okoljskih ciljev in programov spremljanja strogo držijo zahtev iz člena 4 Direktive;

8.14 **meni**, da bi morale biti v tem kontekstu lokalne in regionalne oblasti posameznih morskih območij tudi neposredno vključene v pripravo teh ocen, ciljev in programov spremljanja;

8.15 **dvomi** v roke, določene v členu 4 Direktive, zlasti roke v zvezi s sprejetjem programov ukrepanja;

8.16 se zaveda dejstva, da lahko primerne rezultate dejansko dosežemo samo na dolgi rok in **podpira** idejo o iterativnem in prilagodljivem procesu izvajanja, ki upošteva nove podatke, zbrane iz programov spremljanja, novih okoliščin in posledic novih ukrepov. Tako lahko v primeru potrebe takoj uvedemo kratko- in srednjeročne ukrepe za odpravo negativnih posledic na stanje morskega okolja;

8.17 **ugotavlja**, da bodo sicer socialni in ekonomski stroški na kratki in srednji rok precejšnji, da pa naj bi bile dolgoročno gledano okoljske, socialne in ekonomske koristi veliko večje;

8.18 vendar **meni**, da kratko- in srednjeročne breme ne sme biti naloženo samo nacionalnim ali regionalnim oblastem oziroma – kar je še huje – posameznikom in posameznim skupnostim.

9. Skladnost z drugimi politikami

Odbor regij

9.1 **se zaveda** vse večje potrebe po celostnem pristopu, da bi dosegli pravo ravnovesje okoljskih in ekonomskih interesov, ki so si pogosto konkurenca;

9.2 **se zaveda** pomembnosti priprave nove evropske pomorske politike, zlasti glede na cilje lizbonske in göteborgske strategije;

9.3 **ugotavlja**, da je treba vprašanje splošnega okvira upravljanja, s katerim bi lahko zakonsko uredili uporabnike in uporabo oceanov in morij, obravnavati v zeleni knjigi o novi evropski pomorski politiki. Pomembno je, da Komisija preveri, da Evropska morska politika obravnava okoljska vprašanja, in da skrbi, da je celotni okvir upravljanja, ki opredeljuje uporabnike in uporabe morij in oceanov, urejen zadovoljivo;

9.4 poleg tega **ugotavlja**, da je strategija tako oblikovana, da podpira in gradi na obstoječih ukrepih in pobudah, ki sicer niso posebej namenjene zaščiti morskega okolja, vendar do določene mere prispevajo k njegovi zaščiti;

9.5 **pozdravlja** razvoj celostne okvirne strategije, ki bo postala okoljevarstveni steber prihodnje evropske pomorske politike;

9.6 **ugotavlja**, da bo glede zaščite morskega okolja strategija še naprej omogočala Skupnosti in državam članicam, da izpolnijo svoje obveznosti in zaveze iz mnogih mednarodnih sporazumov;

9.7 **naproša** Evropsko komisijo, naj zagotovi, da strategije, ki jih morajo pripraviti države članice, v svoje programe ukrepov vključujejo vidike, ki zadevajo upravljanje obalnih območij, upoštevajoč, da večina učinkov na morsko okolje izvira iz teh območij.

10. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

10.1 **priporoča**, da se kot skrajni rok za uresničitev dobrega okoljskega položaja evropskega morskega okolja določi leto 2018;

10.2 poleg tega **priporoča**, da se roka za razvoj in izvajanje programov ukrepanja določita za leti 2013 oziroma 2015;

10.3 Evropsko komisijo **poziva**, naj vključi Črno morje kot morsko območje;

10.4 **pričakuje**, da bo Komisija opredelila ambiciozna, jasna, konsistentna in primerljiva merila za „dobro stanje okolja“, katerih cilj bo enako visoka stopnja „dobre stanja okolja“ istočasno v celotni EU;

10.5 **meni**, da je nujno treba ves čas spremljati ukrepe izvajanja in redno objavljati rezultate in pri tem dobljene podatke;

10.6 Evropsko komisijo **poziva** k nadzoru dejanskega izvajanja politike na posameznih morskih območjih in k sprejetju vloge učinkovitega usklajevalca in pospeševalca, s čimer bi imela vlogo posrednika med posameznimi akterji v teh regijah;

10.7 **upa**, da bo Evropska komisija redno predstavljala poročila o oceni izvajanja strategije in vplivu Direktive, hkrati pa navajala primere najboljših praks;

10.8 **upa**, da bo Evropska komisija poročila posredovala Odboru regij ter Evropskemu parlamentu in Svetu;

10.9 poleg tega **upa**, da bodo morebitne pripombe v zvezi s tem vključene v poročilo Evropske komisije;

10.10 je **prepričan**, da lahko s pravimi informacijami dosežemo aktivno sodelovanje in podporo javnosti;

10.11 **se zaveda**, da lahko kratkoročni stroški vplivajo na družbeno-gospodarsko blaginjo skupnosti in posameznikov, kar bi lahko vplivalo na stopnjo vključenosti in podpore javnosti, ki pa sta zelo pomembni, zato **poziva**, da se programi pomoči, namenjeni posameznikom in skupnostim, ki jih to neposredno zadeva, za ublažitev neprijetnih posledic, oblikujejo na evropski ravni;

10.12 **poziva** vse oblikovalce politike, vključno z državami članicami, Evropsko komisijo in zasebnim sektorjem, da sprejmejo dolgoročni načrt za podporo precej večjega financiranja raziskav o morskem okolju in s tem zagotovijo zadostno financiranje raziskav morskega okolja;

10.13 **meni**, da lahko lokalne in regionalne oblasti, ker so najbližje državljanom, dosežejo precejšnje

rezultate s ponudbo informacij in pridobitvijo podpore javnosti;

10.14 s tem v zvezi je **pripravljen** odigrati precejšnjo vlogo kot partner Evropske komisije in držav članic in **priporoča** dolgoročno informacijsko kampanjo, ki bi jo financirala Unija in bi vključevala lokalne in regionalne oblasti.

V Bruslju, 26. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o naravnih katastrofah (požari, poplave, suša)

(2006/C 206/03)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sklepa Evropskega parlamenta z dne 4. aprila 2006, da se v skladu s členom 265 (4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej zadevi posvetuje z Odborom regij;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 23. marca 2006, da se v skladu s členom 40 (2) poslovnika **g. Valcárcela Sisa**, predsednika avtonomne skupnosti Murcie (ES-EPP), imenuje za glavnega poročevalca mnenja;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Evropskemu Parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o razvoju zmogljivosti civilne zaščite v Evropski uniji (COM(2004) 200 final-CdR 241/2003 fin (1));

ker

- 1) naravne katastrofe, gozdni požari in suše predstavljajo vse večje tveganje za človeško življenje, močno ogrožajo uravnotežen razvoj regij, postavljajo v nevarnost gospodarske vire, naravno in kulturno dediščino le-teh, povzročajo odseljevanje ljudi, slabijo gospodarske dejavnosti in zmanjšujejo kakovost življenja prebivalstva teh regij;
- 2) naravne katastrofe ne poznajo meja in je zato sodelovanje med območji, izpostavljenimi skupnim tveganjem, ključnega pomena;
- 3) ker posledice podnebnih sprememb, kot so dezertifikacija, erozija in salinizacija prizadevajo vse države članice, četudi ne v enaki meri, in ker mora Evropska unija zmanjšanje naravnih katastrof obravnavati kot enega bistvenih elementov trajnostnega razvoja;

(1) UL C 43 z dne 18. 2. 2005, str. 38.

- 4) se mora za preprečevanje in upravljanje katastrof ter blaženje njihovih posledic v prizadetih regijah in mestih Unije načelo ekonomske, socialne in ozemelske kohezije upoštevati v vseh fazah oblikovanja, načrtovanja in izvajanja politik Skupnosti;
- 5) je treba sprejeti zaščitne ukrepe pred naravnimi katastrofami v okviru vseh s tem povezanih politik Skupnosti, zlasti tistih, ki se nanašajo na podeželje in okolje, infrastrukturo ter raziskave in razvoj;
- 6) se je v primeru naravnih katastrof solidarnostni sklad EU izkazal za nezadostnega in ker je pomanjkanje usklajevanja med obstoječimi nacionalnimi in regionalnimi mehanizmi držav članic stanje še poslabšalo;

na 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila (seja z dne 26. aprila) sprejel naslednje mnenje.

UGOTOVITVE IN PRIPOROČILA ODBORA REGIJ

Odbor regij:

1. **zaskrbljenostjo ugotavlja**, da so se število, resnost in pogostost naravnih katastrof v regijah Evropske unije v zadnjih letih občutno povečali;
2. **pozdravlja** zanimanje Evropskega parlamenta za naravne katastrofe;
3. **opozarja** na pomen drugih vrst naravnih katastrof, kot so potresi, morski potresi, cunamiji, vulkanski izbruhi in drugi geološki pojavi ter pred pojavi, povezanimi s podnebnimi spremembami ter globalnim segrevanjem, ki povzročajo dviganje morske gladine na obalah in izginjanje plaž, poplave naseljenih območij ter uničenje infrastrukture in opreme; **opozarja** tudi na nevarnosti, povezane z izrednimi snežnimi razmerami in hudim mrazom;
4. **opozarja**, da so regije in občine, ker so najbližje državljanom, prve prizadete in vpletene v primeru katastrof in da je njihovo celovito sodelovanje pri pripravi, izvajanju in nadzoru politik ter ukrepov v zvezi z naravnimi katastrofami ključnega pomena; zato bi morala vsaka država članica EU svojim regijam in občinam zagotoviti dostop do primernih in učinkovitih zakonskih, materialnih in gospodarskih sredstev, da bodo lahko izvajale dolžnosti;
5. **spominja**, da mora Skupnost s svojimi ukrepi dopolnjevati ukrepe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter **poziva** Komisijo k preusmeritvi ukrepov Skupnosti na posamezne ravni upravljanja;
6. **meni**, da je bistvenega pomena, da se načela subsidiarnosti, sodelovanja, usklajevanja in pomoči med državami, regijami in lokalnimi organi Evropske unije izvajajo učinkovito, da bomo zmožni predvideti naravne katastrofe, se jim izogniti ter ublažiti in odpraviti njihove posledice;
7. **poudarja** potrebo po vztrajnih prizadevanjih tako javnih uprav kot državljanov za zmanjšanje števila okoliščin, ki povzročajo katastrofe ali povečujejo njihove posledice in učinke;
8. **podpira** poziv Evropskega parlamenta k oblikovanju evropske strategije za boj proti naravnim katastrofam (požarom, poplavam in sušam) in pri tem navaja različne finančne instrumente za njeno izvajanje; pri čemer se zagotovi dodeljevanje sredstev EU na področju civilne zaščite. Posebno pozornost namenja izoliranim regijam z nizko gostoto prebivalstva in najbolj obrobni regijam, ter regijam, ki so zaradi strukturnih značilnosti še posebej prizadete;
9. **poziva** institucije Skupnosti, da presodijo, če je treba v omenjeno strategijo vključiti potrese in pojave, ki so povezani z njimi, vključno z vulkanskimi izbruhi, saj imajo ti pojavi lahko katastrofalne posledice;
10. **zahteva**, da strategija obravnava naravne katastrofe s celovitega vidika, ki bo upošteval preprečevalne ukrepe (analiza tveganj, odprava tveganj) ukrepe za načrtovanje in izvajanje (funkcionalna organizacija, mobilizacija virov itd.) ter ukrepe za obnovo in spremljanje izvajanja;
11. **poudarja**, da je pomembno, da strategija v vseh svojih fazah vključuje ukrepe za obveščanje, usposabljanje in osveščanje državljanov o tveganjih pred katastrofami ter izvajalnih načrtih, ter pri tem posebno pozornost namenja otrokom in mladim ter drugim kategorijam oseb, ki so še posebej občutljive v primeru izjemnih okoliščin, kot so starejše osebe ter osebe z omejeno gibljivostjo;
12. **poudarja** pomembno vlogo medijev pri ustreznem obveščanju javnosti, da bo ta sposobna učinkovito sodelovati pri preprečevanju in zmanjševanju škode, ki jo povzročajo katastrofe;
13. **priporoča** krepitev prizadevanj za uporabo sistemov obveščanja, potrebnih za izboljšanje predvidevanja, spremljanja in ocene vseh vrst naravnih katastrof, in sicer s pomočjo uporabe novih tehnologij; zlasti **podpira** predlog Evropskega parlamenta za krepitev sistema GALILEO ter razširitev področja uporabe programa za globalni nadzor okolja in varnosti (GMES) na vse vrste naravnih katastrof;

14. **meni**, da je treba v okviru VII. okvirnega programa za raziskave in razvoj spodbujati raziskave za preprečevanje katastrof s pomočjo financiranja ukrepov, namenjenih razvoju modelov za predvidevanje ter izboljšanju sistemov za zgodnje opozarjanje;
15. **priporoča**, da se v nacionalnih in regionalnih načrtih za razvoj podeželja nameni prednost ukrepom, katerih cilj je preprečevanje vzrokov katastrof (boj proti eroziji, pogozdovanje s primernimi vrstami, hidravlična infrastruktura, čiščenje in nadzor gozdov, kmetijsko-okoljski ukrepi za varčevanje z vodo);
16. **opozarja**, da mora Evropska unija za zmanjšanje pogostosti in obsega požarov svoja prizadevanja osredotočiti na boj proti vzrokom požarov, in sicer z oblikovanjem ustreznih preprečevalnih in nadzornih ukrepov za gozdove ter **poziva** Komisijo, da pozorno spremlja pravilno izvajanje zakonodaje Skupnosti na tem področju;
17. **obžaluje**, da med glavnimi cilji novega programa LIFE Plus ni ukrepov za preprečevanje požarov programa Forest Focus;
18. **opozarja na** povečanje suš, katerih obseg in trajanje sta se v številnih območjih Unije še povečala, kar je pred nedavnim privedlo do drastičnega zmanjšanja vodnih virov prizadetih območij ter resnih socialnih, okoljskih in gospodarskih posledic;
19. **pozdravlja** pobudo o upravljanju tveganj, povezanih s pojavom suše, ki so jo številne države članice predstavile na zasedanju sveta ministrov EU za okolje, ter **poziva** Komisijo, da sprejme potrebne ukrepe za izboljšanje zaščite pred sušo ter zmanjšanje potencialnega tveganja za državljane, gospodarstvo in okolje;
20. **priporoča** ustanovitev Evropskega observatorija za suše in dezertifikacijo v okviru ukrepov VII. okvirnega programa za raziskave in razvoj ter sprejetje ukrepov za osveščanje javnosti o trajnostni uporabi vode;
21. **meni**, da je treba zaradi resnosti in intenzivnosti naravnih katastrof v zadnjih letih na področju prostorskega načrtovanja sprejeti več ukrepov ter bolj poudariti celovite teritorialne ukrepe na podeželskih območjih;
22. **pozdravlja** predlog direktive o ocenjevanju in upravljanju poplav ter **opozarja**, da ne smemo pozabiti na velike poplave na sredozemskem območju, ki nastajajo zaradi pogostih nalivov in naraščanja vode; prav tako ne smemo pozabiti, da so razmere v primeru poplav v nekaterih državah EU popolnoma drugačne, zato so potrebne rešitve, prilagojene specifičnim razmeram;
23. **zahteva**, da se zagotovi dobro usklajevanje sedanjih in prihodnjih direktiv o upravljanju naravnih virov in/ali naravnih pojavov na osnovi specifičnih razmer v vsaki državi;
24. **zahteva** okrepitev mehanizma civilne zaščite Skupnosti in v tem okviru **podpira** predlog Evropskega parlamenta za krepitev Centra za nadzor in obveščanje, ki sodi v mehanizem Skupnosti ter priporoča oblikovanje združljivih modelov za ukrepanje ali boj proti vsem vrstam katastrof, ki bodo omogočili boljše usklajevanje nacionalnih in regionalnih mehanizmov za upravljanje katastrof;
25. **meni**, da je treba razmisliti o vzpostavitvi Evropske sile za civilno zaščito ter poudarja, da morajo države članice poiskati načine za zagotovitev ustrezne interoperabilnosti med civilnimi in vojaškimi silami, pri čemer priporoča vključitev kriznih vojaških enot v sistem Skupnosti za civilno zaščito;
26. na splošno **pozdravlja** predlog v zvezi z novim solidarnostnim skladom, vključitev hudih kriz, ki nastajajo zaradi industrijskih in tehnoloških katastrof, tveganj za javno zdravje ter terorističnih dejanj; vendar pa **poziva** Komisijo, naj ponovno oceni prag 1000 milijonov evrov ali 0, 5 % BNP, zagotovi zadostno fleksibilnost, preglednost ter enostavnost postopkov, ter upošteva posebne potrebe prizadetih območij ter regionalno razsežnost določenih naravnih pojavov;
27. **zahteva** izrecno vključitev suš kot pojava, ki opravičuje črpanje sredstev iz solidarnostnega sklada, saj gre za trajnostni strukturni problem, ki je težko združljiv z določenimi roki za registracijo, in ima hude posledice za družbeni in gospodarski razvoj prizadetih območij; ravno tako **zahteva**, da sklad še predvideva sredstva za pomoč v izrednih lokalnih krizah;
28. **poudarja**, da so strukturni skladi bistveno orodje pri financiranju preprečevalnih ukrepov ter ukrepov za upravljanje katastrof; **meni**, da je v tem smislu bistvenega pomena, da se izboljšajo sinergije med strukturnimi skladi in solidarnostnim skladom s pomočjo izvajanja teoretičnega pristopa „od obnove do razvoja“, ki predpostavlja udeležbo lokalnih in regionalnih skupnosti pri upravljanju naravnih katastrof;
29. **zahteva**, da se v prihodnji finančni perspektivi 2007-2013 predvidijo ustrezna prožnost in preporazdelitev sredstev med skladi ter možnost ponovne uporabe privarčevanih sredstev po pravilu strukturnih skladov N+2, da se zagotovi, da lahko regije po potrebi povečajo razpoložljiva sredstva v primeru katastrof;
30. **ponovno poudarja**, da se resnična strategija proti kmetijskim katastrofam ne sme omejiti zgolj na kratkoročne nujne ukrepe, pač pa mora zajemati ukrepe za usposabljanje, obveščanje in preprečevanje, ki bodo financirani v okviru programa Forest Focus, politike za razvoj podeželja ali Evropskega socialnega sklada, ter predvideti evropsko javno zavarovanje, ki ga bo financirala Evropska unija;

31. **meni**, da se je pobuda INTERREG izkazala za zelo učinkovito pri izmenjavi dobrih praks na področju preprečevanja naravnih katastrof ter se pri tem **sklicuje** na primere iz priloge in **je zadovoljen** s povečanjem sredstev za cilj teritorialnega sodelovanja, ki je bilo sprejeto v okviru sporazuma o novi finančni perspektivi za obdobje 2007-2013;

32. **poudarja**, da lahko ustanovitev Evropskih združenj za čezmejno sodelovanje kot pravnih oseb izboljša izvajanje ukrepov na področju civilne zaščite;

33. **podpira** poziv Evropski parlament za uporabo državnih pomoči ali posojil Evropske investicijske banke v primeru naravnih katastrof;

34. **poziva** Evropsko komisijo, Evropski parlament in Svet, da upoštevajo mnenja lokalnih in regionalnih skupnosti pri načrtovanju kakršnihkoli pobud v zvezi z bojem proti naravnim katastrofam, s pomočjo predhodnega posvetovanja z neposredno odgovornimi na področju upravljanja katastrof.

V Bruslju, 26. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

DODATEK:

primeri dobre prakse pri preprečevanju naravnih katastrof**1. ESCAPE – European Solutions by Co-operating and Planning Emergencies (for coastal flooding): evropske rešitve na osnovi sodelovanja in načrtovanja v nujnih primerih (za poplavljenе obale)**

Partnerji iz najbolj prizadetih območij v Združenem kraljestvu, na Nizozemskem in v Belgiji so za omilitev posledic poplav pripravili projekt ESCAPE (European Solutions by Co-operation and Planning Emergencies – evropske rešitve na osnovi sodelovanja in načrtovanja v nujnih primerih). Projekt vključuje več kot zgolj preprečevanje in upravljanje tveganja, z njim so poskusili izboljšati politike prostorskega načrtovanja, strategije za obvladovanje tveganja, načrte ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih in ozaveščenost javnosti, da bi se tako zmanjšala škoda za obalne skupnosti.

Poglavitna dejavnost je bila kampanja za večjo ozaveščenost o poplavih. S pomočjo videoposnetkov, konferenc in časopisov so otrokom in odraslim, lokalnim prebivalcem in strokovnjakom pojasnili nevarnosti, ki jih prinašajo poplave. Med kampanjo je bilo tudi razloženo, kaj je mogoče pričakovati od vlad in kako si lahko ljudje pomagajo sami. Naslednja pomembna dejavnost je bila razvijanje prožnega, večfunkcionalnega načrtovanja ukrepov ob nepredvidenih dogodkih za zaščito lokalnih prebivalcev, turistov in podjetij v primeru poplav. Za načrtovanje ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih je na voljo čezmejni okvir, ki ga lahko uporabljajo drugi.

V okviru projekta ESCAPE je bil vzpostavljen in preizkušen informacijski sistem za visoke vode (HIS – High Water Information System), ki spremlja poplavljanje morja, tako da meri plimovanje, jakost vetra in višino valov. Sistem je bil vključen v sistem za podporo pri sprejemanju odločitev (DSS - Decision Support System), ki ocenjuje čas, potreben za evakuacijo območja katastrofe, in priporoča poti za evakuacijo, za to pa uporablja podatke o zmogljivosti cest in demografske podatke. Lokalne, regionalne in nacionalne oblasti, odgovorne za načrtovanje ukrepov in prostorsko načrtovanje, lahko za predvidevanje učinkov in časovne razsežnosti poplavljanja morja uporabljajo HIS in DSS. <http://www.interregnorthsea.org/project-details.asp?id=1-16-31-7-526-02>

2. AWARE - Attention to warning and readiness in emergencies: opozarjanje in pripravljenost v nujnih primerih

Eden od sklepov, doseženih v okviru projekta ESCAPE je bil, da katastrofe ne poznajo meja, zato se tudi načrtovanje ukrepov tukaj ne sme ustaviti. Projekt AWARE je mogoče razumeti kot naslednika projekta ESCAPE. Medtem ko je ESCAPE omejen na poplave, AWARE zajema tudi druga področja. Značilnost projekta je razširjeno sodelovanje v primeru naravnih katastrof in nesreč, ki jih povzroči človek, da bi se izboljšala kakovost načrtovanja ukrepov ob nepredvidenih dogodkih in okrepila ozaveščenost civilnega prebivalstva o tveganjih.

AWARE se osredotoča na krepitev ozaveščenosti z boljšimi informacijskimi in komunikacijskimi viri in kanali, da bi se tako zmanjšala ogroženost ljudi v obmejnih regijah med katastrofami in po njih. Da bi se ljudje, mediji, oblasti in službe za nujne primere bolje zavedali tveganja ter znali ravnati in se odzvati v primerih katastrof, bosta potekali dve kampanji za trajnostno ozaveščenost mladih in strokovnjakov; sledilo bo poročilo o dogovorih z mediji glede njihovega poročanja o katastrofah v raznih državah in studija izvedljivosti, ki bo preučila orodje, ki bi oblastem omogočilo, da po katastrofi obvestijo sorodnike in prijatelje prizadetih o njihovem novem prebivališču. AWARE se prav tako osredotoča na vsebino in strukturo informacij in sporočil med lokalnimi in regionalnimi oblastmi v čezmejnih regijah pred katastrofo, med njo in po njej. Cilj tega je, da bi lokalne vlade upoštevale čezmejne posledice svojih odločitev in o tem obvestile oblasti na drugi strani meje. Z učenjem in izmenjavo informacij si bodo partnerji delili pridobljeno znanje in izkušnje ter tako pripravili poročilo, ki bo vključevalo priporočila o virtualnem čezmejnem sistemu kriznega upravljanja in dve medregionalni srečanja o kriznem upravljanju in pomoči v primerih kriz. Končni cilj projekta je boljša pomoč v primeru katastrof na čezmejnih območjih s pomočjo izmenjave osebja med udeleženiimi regijami ter regionalnimi in čezmejnimi vajami (le na ravni lokalnih oblasti), ki bodo vključevale tudi čezmejne komponente oz. pri katerih bodo sodelovali tudi medregionalni opazovalci. www.project-aware.com

3. Chain of Safety - veriga varnosti: pobuda za načrtovanje ukrepov v primeru nepredvidenih poplav, ki zajema celotno regijo Severnega morja

Ker katastrofe ne poznajo regionalnih ali nacionalnih meja, le-te prav tako ne bi smele ustaviti upravljanja s tveganjem in krizami. Evropska komisija je to priznala kot aktualno temo in trenutno v sodelovanju z državami članicami razvija nekaj pobud za evropski pristop k načrtovanju ukrepov ob nepredvidenih dogodkih. Namen verige varnosti je prispevati vidik regij Severnega morja k tem pobudam, tako da bi s pomočjo projekta vzpostavili strukturo za načrtovanje ukrepov v primeru nepredvidenih poplav, ki bodo temeljili na modelu verige varnosti in zajeli celotno regijo Severnega morja. Namen projekta je pospeševanje sodelovanja, izmenjave izkušenj in vzajemne podpore v regiji Severnega morja

v primeru poplave, tako da se preko verige varnosti, ki povezuje celotno regijo Severnega morja, zbira znanje in izkušnje o obalnih poplavih, da bi se čim bolj organiziralo medregionalno sodelovanje med regijami Severnega morja ter čim bolj zmanjšalo število žrtev in škode, ki jo povzroči poplavljanje obale. Splošen cilj projekta je dati pobudo za načrtovanje ukrepov za primer poplav, ki bi zajele celotno območje Severnega morja. Pri tem bi sodelovale vse vpletene strani, da bi se zbrali primeri najboljše prakse in izkušnje iz vseh udeleženih regij.

Dejavnosti v okviru projekta veriga varnosti je mogoče razdeliti v tri osnovne teme: primerjalno analizo sedanjih regionalnih in nacionalnih načrtov za primer poplav v regijah Severnega morja; opredelitve skupnega pristopa do verige varnosti v regiji Severnega morja; ter popis potrebne in razpoložljive opreme za uresničevanje skupnega načrta ukrepov v primeru poplave.

4. Izboljšanje baze znanja Skupnega raziskovalnega centra NEDIES (Informacijski sistem za izmenjavo podatkov o naravnih in okoljskih nesrečah)

Zaščita državljanov in okolja v Evropi se sooča z nadaljnjim izzivom različnih vrst tveganja, ki nastajajo zaradi naravnih nevarnosti. Zato so izkušnje, pridobljene iz sistematične analize poteka preteklih katastrof in okoliščin, ki so prispevale k njihovem pojavu, izrednega pomena za zmanjšanje tveganja v prihodnosti in določanje prednosti z vidika upravljanja ogroženosti. Široka uporaba in objavljanje pridobljenih izkušenj je drug pomemben ukrep boja proti neželenim pojavom in zlasti omilitve njihovih posledic. V podporo temu cilju Skupni raziskovalni center (JRC) vzdržuje informacijski sistem za izmenjavo podatkov o naravnih in okoljskih nesrečah (NEDIES – Natural and Environmental Disaster Information Exchange System), katerega cilj je priprava in širjenje izkušenj za preprečevanje ter pripravljenost in odziv na naravne katastrofe in tehnološke nesreče. Poročila o naravnih katastrofah, ki jih vsebuje sistem NEDIES, so na voljo na spletnem portalu.

Za izboljšanje in širitev baze znanja NEDIES, ki vsebuje podatke v zvezi s katastrofami in s tem povezane izkušnje, je potrebno bolj strukturirano in bolj temeljito razumevanje okoliščin katastrofe, da bo mogoče zagotoviti podroben in pomemben prispevek k sprejemanju odločitev. Kot del študije, ki sta jo naročila Skupni raziskovalni center in Evropska komisija, fakulteta univerze v Zeelandu na Nizozemskem razvija načrt za strukturirano analizo in pregled časovnega razvoja katastrofe, ukrepov za upravljanje katastrofe preden je do nje prišlo in po njej ter udeleženih strani, okolja in drugih parametrov, ki so vplivali na upravljanje. Namen je zagotoviti dovolj strukturiran prispevek, ki bo omogočil povzetek pridobljenih izkušenj. Ugotovitve iz te analize bodo vključene v okvir verige varnosti. Tako bodo jasno vidne vzajemno povezane posledice, ki nastajajo na posameznih stopnjah.

5. INTERREG IIIA – Italija/Slovenija: projekt SIMIS za sistem povezanega spremljanja reke Soče

Cilj tega projekta je izboljšati sistem spremljanja povodja Soče in na tak način povečati varnost prebivalstva pred poplavami. Namenjen je tudi izboljšanju nadnacionalnih varnostnih ukrepov, krepitvi sodelovanja med Furlanijo - Julijsko krajino in Slovenijo ter uporabi inovativnih tehnoloških sredstev. Za dosego teh ciljev sta bila povezana operacijska centra v Palmanovi in Ljubljani, za poseg v nujnem primeru pa so bili vzpostavljeni skupni protokoli. Pripravljena je bila tudi temeljita hidrološka študija povodja, na najbolj kritičnih točkah pa so bile postavljene še posebne enote spremljanja povodja, da bo mogoče napovedati in preprečiti poplave. <http://www.simis.si>

6. Medregionalni protokol za čezmejno sodelovanje pri civilni zaščiti – Furlanija - Julijska krajina/Koroška - Slovenija

Organizacije za civilno zaščito avtonomne regije Furlanije - Julijske krajine in Koroške v Republiki Sloveniji se zavedajo naravnega tveganja ali tveganja, ki ga povzroča človek in bi lahko prizadelo prebivalstvo, ter potrebe po zagotovitvi hitre vzajemne pomoči v nujnih primerih. Odločene so tudi, da bodo pospešile in spodbudile čezmejno sodelovanje na področju civilne zaščite. Zato so izrazile pripravljenost za čim obsežnejše vzajemno sodelovanje in učinkovito usklajitev ukrepov, potrebnih za zaščito prebivalstva sosednjih regij, premoženja, naselij in okolja v primerih katastrof ali pričakovanih katastrofah, vključno z gozdnimi požari. Protokoli o čezmejnem sodelovanju določajo skupne načine delovanja za napovedovanje in preprečevanje katastrof, izmenjavo podatkov v realnem času in hitro sporočanje podatkov o položaju v primeru katastrofe, vzajemno pomoč v takih primerih in usklajevanje reševanja s prizadetim prebivalstvom v sosednjih regijah.

Avtonomna regija Furlanija - Julijska krajina in Koroška v Republiki Sloveniji za napovedovanje, preprečevanje in dejavnosti splošnega pomena za izmenjavo podatkov na področju civilne zaščite povezuje svoje operacijske centre. Te povezave so namenjene hitremu obojestranskemu sporočanju vseh pomembnih podatkov in omogočajo izmenjavo znanja ter prizadevanja za usposabljanje. Regiji sta se dogovorili, da se povežeta z lastnimi operacijskimi centri preko učinkovitega prenosa podatkov in sprejemnega sistema med operacijskimi sistemi za obojestransko izmenjavo podatkov v realnem času iz seizmoloških, hidrometeoroloških ter pomorskih in obalnih nadzornih mrež, ki so nameščene po vsem njenem ozemlju, ter zagotovita temu namenjene videokonferenčne povezave med referenčnimi operacijskimi centri.

Regiji se zavzemata za hitro obojestransko komunikacijo med referenčnimi operacijskimi centri v morebitnih ali dejanskih nujnih primerih, ki bi lahko ogrozili prebivalstvo sosednjih regij, premoženje, naselja ali okolje v bližini mejnih območij. Zagotavljata redna srečanja tehničnega osebja različnih organov. Regiji sta vzpostavili izmenjavo znanja o pomembnem tehničnem in znanstvenem napredku na področju civilne zaščite, deloma preko skupnih projektov na področju napovedovanja in preprečevanja naravnega tveganja. Organizirane so skupne vaje in simulacije, da se udeleženci vzajemno seznanijo z načinom ravnanja v nujnih primerih. V primeru katastrofe na lastnem ozemlju, ki bi lahko prizadela prebivalstvo sosednjih regij, lahko regija zaprosi za vzajemno pomoč preko referenčnega operacijskega centra. Vzajemna pomoč lahko v skladu z razpoložljivimi viri pomeni pomoč specialističnega osebja, enot prostovoljcev z ustrežno opremo in vozili, letalsko in druge vrste pomoči prizadetemu prebivalstvu sosednjih regij ali druge načine ukrepanja v nujnih primerih. Regiji sta se dogovorili o sodelovanju pri ukrepih za gašenje požarov na mejnih območjih. Vzajemna pomoč se zagotovi brez plačila.

7. DESERTNET – ukrepi za spremljanje in boj proti širjenju puščav na evropskem sredozemskem območju

Namen projekta Desertnet je proučitev, spremljanje in trajnostno upravljanje območij, ki jih v sredozemskem območju ogroža dezertifikacija. Projekt je usmerjen v racionalizacijo informacij in tehnično-znanstvenih izkušenj, pridobljenih in zbranih o območjih, ki so bila v okviru regionalnih in nacionalnih programov uvrščena med ogrožene. Vzpostavljena bo osnova za storitve, mreža pilotskih ukrepov in uporabnikov ter medregionalna opazovalnica za boj proti dezertifikaciji, da bo mogoče postaviti enoten sistem za izmenjavo podatkov in informacij ter nadzorovanje procesov širjenja puščav.

V okviru Desertnet je bila vzpostavljena mreža pilotskih ukrepov za začetek procesa standardizacije načinov dela na osnovi primerjave izkušenj v nekaterih regijah. Mreža je postala osnova za storitve, ki je omogočila oblikovanje baze podatkov z informacijami o načinih dela, modelih in razpoložljivih podatkih v partnerskih regijah. V prihodnje bi ta struktura morala zagotoviti tudi bolj enostavno upravljanje dejavnosti in sodelovanja pri projektih in drugih vidikih. Uporabiti jo bo mogoče kot merilo uspešnosti za najširše sprejete in skupne načine dela. Nadalje parterji spodbujajo ponudbo storitev, načeloma tako, da si prizadevajo za povečanje števila uporabnikov. S širitvijo naj bi osnova za storitve postala virtualni forum za skupno uporabo znanja, ki se mu bodo poleg uporabnikov pridružili tudi nacionalni odbori za boj proti širjenju puščave.

Partnerske regije so italijanske regije Ligurija, Campania, Kalabrija, Toskana, Sicilija, Emilia Romagna, Basilicata in Sardinija ter španski avtonomni regiji Murcia in Andaluzija (www.desertnet.org).

8. ROBINWOOD – ponovno oživljanje podeželskih in gorskih območij preko trajnostnega razvoja ob uporabi sredstev integriranega gozdnega gospodarstva

Robinwood je projekt, ki ga sofinancira Evropska komisija v okviru programa Interreg III C South. Cilj projekta je družbenogospodarski razvoj podeželskih območij s pomočjo ponovnega oživljanja verige dobave lesa. Za projekt je predvidena uporaba inovativnega pristopa, ki temelji na trajnostnem gozdnem gospodarstvu, okoljskih, energetskih, ozemeljskih, gospodarskih in poklicnih vidikih.

Projekt Robinwood vključuje pet vodilnih tem:

- usklajevanje programa in upravljanje,
- vzdrževanje tal: iskanje rešitev v okviru gozdnega gospodarstva, ki bodo v pomoč pri preprečevanju erozije, nadzoru udorov in poplav,

- gozdni viri: boljše gospodarjenje z gozdovi, podprto z izmenjavo najboljših praks, in rešitve težav, povezanih s certificiranjem, gospodarjenjem in načrtovanjem na področju gozdarstva. Ta tema se bo končala s pripravo operativnega načrta za gospodarjenje z gozdovi med partnerskimi regijami, ki bo ocenil gospodarsko in okoljsko trajnost postopkov gozdnega gospodarstva,
- energija: povečanje uporabe gozdne biomase za proizvodnjo CO₂-nevtralne energije iz trajnostnega vira.
- komunikacija: uvajanje novosti na podeželska in gorska območja partnerskih regij. Komunikacija je bistveno orodje za spodbujanje „odličnosti“ in širjenje dobre prakse med regionalnimi partnerji.

Sodelujoče regije so: Ligurija (Italija), Brandenburg (Nemčija), avtonomna regija Murcia (Španija), Wales (Velika Britanija), Vzhodno Pomorjansko (Poljska) in Vzhodna Slovaška (avtonomni regiji Košice in Prešov – Slovaška).

Mnenje Odbora regij o kohezijski politiki in mestih: prispevek urbanih območij k rasti in delovnim mestom v regijah

(2006/C 206/04)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju pisma Evropske komisije predsedniku Straubu z dne 25. januarja 2006, v katerem Odbor prosi za mnenje o kohezijski politiki in mestih: prispevku urbanih območij k rasti in delovnim mestom v regijah;

ob upoštevanju sklepa predsednika z dne 10. novembra 2005, da komisijo za politiko ozemelske kohezije zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije o kohezijski politiki in mestih: prispevku mest k rasti in delovnim mestom v regijah;

ob upoštevanju mnenja o predlogu uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu (COM(2004) 492 konč. – 2004/0163 (AVC)) (CdR 232/2004 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju mnenja o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj (COM(2004) 495 konč. – 2004/0167 (COD)) (CdR 233/2004 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju sporočila Komisije o kohezijski politiki za podporo rasti in novim delovnim mestom: Strateške smernice Skupnosti, 2007–2013 (COM(2005) 299 konč.) (CdR 140/2005 fin);

ob upoštevanju sklepov neformalnega srečanja Sveta ministrov o trajnostnih skupnostih, ki je potekalo 6. in 7. decembra 2005 v Bristolu;

ob upoštevanju poročila Evropskega parlamenta o urbani razsežnosti v povezavi s širitvijo (2004/2258);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 38/2006 rev. 1), ki ga je strokovna skupina za politiko ozemelske kohezije sprejela 23. februarja 2006 (poročevalec: Michael Häupl, župan Dunaja (AT/PES)),

na 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila 2006 (seja z dne 26. aprila) sprejel naslednje mnenje.

1. Stališča Odbora regij

vključila v regionalne programe in jih tako bolj potisnila v ospredje;

Odbor regij

1.1 najprej **opozarja** na dejstvo, da 78 % prebivalstva Evropske unije živi v mestih, v strnjenih naseljih ali na mestnih območjih; več kot 60 % prebivalstva živi na mestnih območjih z več kot 50.000 prebivalci. Na teh območjih je nakopičen velik potencial, a tudi kompleksne težave;

1.3 **poudarja**, da je urbano razsežnost nujno treba vključiti v vse politike Skupnosti, ne le v politiko ozemelske kohezije EU: le če bo mestno prebivalstvo resnično opazilo in občutilo pozitivne učinke te vključenosti, bo EU uspelo (spet) pridobiti tisto mero politične sprejemljivosti, ki je za uspešen nadaljnji razvoj našega skupnega projekta nujno potrebna;

1.2 ob upoštevanju tega **opozarja** na namen Evropske komisije, izražen v Tretjem poročilu o gospodarski in socialni koheziji: novem partnerstvu za kohezijo, konvergenco, konkurenčnost in sodelovanje ⁽²⁾, da bo urbana vprašanja popolnoma

1.4 **podpira** pobudo Evropskega parlamenta, izraženo v poročilu o urbani razsežnosti v povezavi s širitvijo ⁽³⁾, za krepitev urbane razsežnosti v vseh politikah Skupnosti in politikah držav članic, pa tudi zahteve iz tega poročila;

⁽¹⁾ UL C 231, 20.9.2005.

⁽²⁾ Tretje poročilo o gospodarski in socialni koheziji: novo partnerstvo za kohezijo, konvergenco, konkurenčnost in sodelovanje, COM (2004) 107 konč. z dne 18. februarja 2004.

⁽³⁾ Resolucija Evropskega parlamenta o urbanih razsežnosti v povezavi s širitvijo z dne 13. 10. 2005, P6_TA-PROV(2005)0387, poročevalec: Jean Marie BEAUPUY, resolucija še ni objavljena v UL.

1.5 **poudarja** odločujoč prispevek mest k uresničevanju prenovljene lizbonske strategije. Vendar rast ne sme biti sama sebi namen, temveč je predvsem sredstvo za doseganje večje zaposlenosti, socialne kohezije in okoljske trajnosti. Tako prispeva k ohranjanju evropskega socialnega modela in evropskim državljanom zagotavlja kakovost življenja. Zaposlovanje je za državljane in državljanke EU najpomembnejša tema. Zaradi nove osredotočenosti na gospodarsko rast in večjo produktivnost ne smemo zanemariti drugih razsežnosti lizbonske strategije;

1.6 **opozarja na dejstvo**, da so bila mesta že v preteklosti poskusno območje za različne vrste razvoja: socialni in tehnološki razvoj se je večinoma začel v mestih. Te strukturne spremembe, značilne za mestno okolje, so povezane z možnostmi, pa tudi s tveganji, ki sta jim izpostavljena posameznik in celotna družba. Mesta so se naučila ravnati s temi strukturnimi spremembami in se nanje odzivati. Navedena so nadomestiti tržne neuspehe, ki so deloma posledica strukturnih sprememb. Prav zaradi tega imajo mesta osrednjo vlogo, saj mnogi sektorji premalo prilagajajo svoje strukture novim zahtevam, kar je potrebno za doseganje lizbonskih ciljev;

1.7 **zato izraža kritično pripombo**, da večina evropskih mest zaradi pristopa od zgoraj navzdol, na katerem temeljita razvoj in izvajanje lizbonske strategije, ni bila vključena v pripravo nacionalnih programov reform v državah članicah. Mesta so deloma formalno vključena, v praksi pa ne. S tem povezana raziskava je pokazala, da je vključenost mest na splošno večja v tistih državah, ki imajo posebno ministrstvo za urbane zadeve (na primer Nizozemska), ali če gre za mesta, ki so hkrati tudi regije (Berlin, Hamburg, Dunaj, ipd.). Posledica izključenosti urbane ravni je delna neizkoriščenost potenciala mest in njihove posebne sposobnosti za ustvarjanje sinergij za sodelovanje med javnimi in zasebnimi akterji ter socialnimi predstavniki. Enake ugotovitve izhajajo iz raziskave o izvajanju lizbonskega partnerstva za gospodarsko rast in delovna mesta – vključevanju regij in mest⁽¹⁾, ki jo je izvedel Odbor regij. Raziskava je pokazala, da je le 17 % mest in regij zadovoljnih s svojo vključenostjo v pripravo nacionalnih programov reform;

1.8 **ugotavlja**, da so bila mesta v skladu s členoma 25 in 26 osnutka uredbe o splošnih strukturnih skladih⁽²⁾ običajno bolj vključena v pripravo nacionalnih strateških referenčnih okvirov (NSRF). Jasno upoštevanje urbane razsežnosti v NSRF in v operativnih programih, ki temeljijo na NSRF, pa še vedno ni samoumevno;

1.9 **kritično opozarja na dejstvo**, da je urbana razsežnost kohezijske politike v osnutku strateških smernic Skupnosti 2007–2013⁽³⁾, ki je trenutno na voljo, še vedno zelo malo upoštevana. Urbana razsežnost je obravnavana le v okviru „ozemeljskih posebnosti“. Njeno premajhno vključenost ponazarjajo tudi rezultati posvetovalnega postopka o strateških smernicah Skupnosti 2007–2013: večkrat je bila izražena zahteva, da je treba bolj poudariti odločilno vlogo mest za rast in delovna mesta. Smernice bi morale tudi formalno priznati življenjsko pomembno vlogo mest. Brez jasnega regulativnega okvira EU, v skladu s katerim bo vključevanje mest obvezno, obstaja nevarnost, da urbana razsežnost kohezijske politike v obdobju 2007–2013 ne bo okrepljena, temveč oslABLjena;

1.10 **zato pozdravlja** pobudo, ki jo je Evropska komisija izrazila v delovnem dokumentu o kohezijski politiki in mestih: prispevku mest k rasti in delovnim mestom v regijah⁽⁴⁾, da upošteva te kritike in vendarle okrepi urbano razsežnost v prihodnji kohezijski politiki. Dokument odlično ponazarja osrednji pomen mest za nadaljnji razvoj Evrope, držav članic in regij. Jasno je prikazan pomemben prispevek, ki ga lahko imajo mesta za rast in delovna mesta, socialno kohezijo in trajnostni razvoj;

1.11 **zlasti ceni to**, da je Evropska komisija v tem dokumentu prikazala celotno kompleksnost urbane razsežnosti. Takšen celovit pristop je najpomembnejša prednost dokumenta in ga je treba na vsak način ohraniti. Omenjeno kompleksnost, prikazano na osnovi konkretnih primerov in podatkov, je mogoče upoštevati le s pristopom, ki bo vključeval vsa politična področja. Urbane razsežnosti ni mogoče omejiti le na kohezijsko politiko, temveč jo je treba jasno upoštevati v vseh politikah Skupnosti;

1.12 **še posebej poudarja**, da je dokument prispevek mest razdelil na 50 konkretnih akcijskih smernic. Te so sedaj na voljo mestom kot smernice za oblikovanje prihodnjih konkretnih ukrepov;

1.13 **podpira** posvetovalni postopek o delovnem dokumentu, ki ga je organizirala Evropska komisija, pa tudi njen namen, da najpomembnejše rezultate tega postopka vključi v končno verzijo strateških smernic kohezijske politike in predelan dokument objavi v obliki sporočila;

(1) Izvajanje lizbonskega partnerstva za gospodarsko rast in delovna mesta – prispevek Odbora regij. Raziskava o vključevanju regij in mest v pripravo nacionalnih programov reform iz lizbonske strategije, DI CdR 45/2005.

(2) Glej predlog uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu, COM(2004) 492 konč. z dne 14. julija 2004.

(3) Sporočilo Komisije o kohezijski politiki za podporo rasti in novim delovnim mestom: strateške smernice Skupnosti 2007–2013, COM (2005) 299 konč. z dne 5. julija 2005.

(4) Delovni dokument služb Komisije o kohezijski politiki in mestih: prispevku mest k rasti in delovnim mestom v regijah z dne 23. novembra 2005. Dokument je na voljo na spletni strani: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/consultation/urban/index_en.htm.

1.14 **dejavno sodeluje** pri nadaljnji krepitvi urbane razsežnosti in sicer s forumom mest, ki ga skupaj z Evropsko komisijo in parlamentarnim odborom za regionalni razvoj organizira 26. aprila 2006;

1.15 **pozdravlja**, da je predlog uredbe Sveta za ustanovitev kohezijskega sklada odprl možnost, da se s sredstvi iz tega sklada spodbuja okolju prijazen mestni promet.

2. Predlogi Odbora regij glede delovnega dokumenta Evropske komisije o kohezijski politiki in mestih: prispevek mest k rasti in delovnim mestom v regijah

Odbor regij

2.1 **čestita** Evropski komisiji za natančno in dobro utemeljeno mnenje o naslednjih temah: trajnostni razvoj mest v evropski regionalni politiki, vloga mest: zakaj so mesta pomembna, privlačna mesta, podpora inovacijam, podjetniške pobude in na znanju temelječe gospodarstvo, večje število in boljša kakovost delovnih mest, razlike med mesti, upravljanje in financiranje obnove mest;

2.2 **pozdravlja dejstvo**, da akcijske smernice pozivajo države članice k podpori mest pri njihovih ukrepih;

2.3 **zahteva** določitev četrte prednostne naloge v strateških smernicah Skupnosti, usmerjene k mestom in mestnim regijam, s ciljem ustvariti varne, povezane in trajnostne (ekonomske, družbene, okoljske in komercialne) skupnosti, tudi v najbolj ogroženih mestnih območjih;

2.4 **opozarja** na različen položaj mest, ki je odvisen zlasti od njihove velikosti, geografske lege (na primer obrobna območja), razdelitve pristojnosti v posameznih državah in tega, ali se mesta nahajajo v starih ali novih državah članicah. Poleg tega **predlaga**, da se upošteva tako pomembno merilo, kot so razlike med mesti posameznih držav članic, ki so posledica urbanizacijske in gospodarske ravni teh držav;

2.5 **se strinja** s stališčem Evropske komisije, da je splošna krepitev pristojnosti mest predpogoj za njihov uspešen razvoj in jim omogoča, da pomembno prispevajo k regionalnemu razvoju. V ta namen morajo imeti mesta sisteme in instrumente, ki jim omogočajo, da se odzovejo na gospodarske in socialne spremembe, potrebujejo pa tudi kritično maso finančnih sredstev, ki bi jo lahko zagotovili v obliki globalnih nepovratnih sredstev s prenosom pooblastil upravljanja, kot je predvideno v novi uredbi o Evropskem skladu za regionalni razvoj (členi 36, 41 in 42);

2.6 **poudarja**, da je za uresničitev ciljev lizbonske strategije glede močnega povečanja rasti in proizvodnje odločilnega po-

mena prepoznati pomen mest in mestnih območij, ki izhajajo iz kritičnega števila njihovih prebivalcev, akademskih in znanstvenih središč odličnosti ter njihovih sposobnosti za industrijsko ocenjevanje znanstvenih rezultatov; zato **spodbuja** mestno razsežnost kohezijske politike, ki upošteva potencial mest kot gonilnih sil inovacije in na znanju temelječega gospodarstva;

2.7 zlasti v povezavi z izboljšanjem okvirnih pogojev za podjetništvo in inovacije **opozarja**, da lahko mesta opravljajo svojo pomembno usmerjevalno nalogo le ob zadostnih finančnih sredstvih, ki so za to potrebna. To seveda velja za vsa navedena področja delovanja;

2.8 **poudarja** pomen usklajenega pristopa, ki bo upošteval dejanske razmere „funkcionalnih regij“, za doseganje trajnostnih izboljšav kot rezultata predlaganih akcijskih smernic. Šele partnersko sodelovanje, ki ga ne ovirajo administrativne meje, ponuja možnosti za rešitve in izkoriščanje potenciala. Politike EU bi morale s posebnimi spodbudami krepiti takšno sodelovanje, ki v praksi ni vedno enostavno, kot je na primer spodbujanje strateških razvojnih projektov za obsežna območja. Predvsem je treba ustanoviti mreže za sodelovanje velemestnih in urbanih območij, obstoječe pa okrepiti. Upoštevati je treba zlasti sodelovanje, ki se je izoblikovalo v sedanjem programskem obdobju v okviru pobude Interreg III, ki se bo izvajala v obdobju od leta 2007 do leta 2013 v okviru doseganja cilja ozemeljskega sodelovanja;

2.9 **poudarja** pomen mest pri preprečevanju podnebnih sprememb zaradi števila prebivalstva in njihove sposobnosti, da vplivajo na daljnosežne spremembe, na primer na področju javnega prometa ali inovativne rabe energije v stavbah; zato **predlaga** vključitev okoljskega merila v programe strukturnih skladov;

2.10 **poudarja** pomen sanacije in urbanističnega razvoja industrijskih sektorjev in javnih mest kot prispevka k obnovi obstoječih urbanih območij in zmanjšanju preseljevanja iz mest. V ta namen mesta potrebujejo podporo na nacionalni in evropski ravni. Velemestna in urbana območja za obravnavo svojih posebnih problemov torej potrebujejo finančno podporo Skupnosti, ki bi temeljila na oblikovanju začasnih programov za obnovo urbanih območij, ki nazadujejo, in okrepila pobude, ki nadaljujejo delo v okviru projekta URBAN;

2.11 **se zaveda** pomena politike, ki bo upoštevala različnost in vključevala vsa področja javne uprave. Takšna politika je nujen predpogoj za popoln izkoristek specifičnega potenciala oseb, ki prihajajo iz priseljskega okolja in katerih sposobnosti so trenutno še precej neizkoriščene;

2.12 **zlasti opozarja** na pomen storitev splošnega pomena za zagotavljanje učinkovitosti urbanih sistemov in povečanja privlačnosti mest. Pri tem ne smemo zanemariti načela subsidiarnosti; zlasti je treba upoštevati pravico do svobodne izbire, ki jo morajo imeti regionalne in lokalne oblasti glede oblike izvajanja storitev splošnega (gospodarskega) pomena; **zahteva**, da evropski pravni okvir še naprej omogoča lastne storitve oz. neposredno naročanje pri podjetjih, ki delujejo na območju posameznega mesta. Mesta in regije potrebujejo večjo prilagodljivost zakonodaje o oddajanju javnih naročil in državni pomoči;

2.13 **priporoča**, da se na vseh področjih dejavnosti posebno pozornost posveča potrebam žensk, mladine, starejših, pa tudi osebam s posebnimi potrebami;

2.14 **meni**, da je treba mesta urediti tako, da bodo prijaznejša ženskam, in sicer s spodbujanjem podjetnic in z ukrepi za izobraževanje in podporo ženskih vodilnih sil v podjetjih in upravnih organih mest s pomočjo zagotavljanja primernih storitev na lokalni ravni in s socialnimi storitvami;

2.15 **predlaga**, da dokument ločeno obravnava tudi zdravje. To vprašanje je sicer vključeno v tri osnovne teme – dostopnost in mobilnost, dostop do storitev in zmogljivosti, naravno in fizično okolje. Zaradi svojega pomena pa bi ga bilo treba obravnavati v ločenih akcijskih smernicah;

2.16 **poudarja** poseben pomen ugodne ponudbe za varstvo otrok, ki pokriva vsa področja in čas obratovanja usklajuje s potrebami. Takšna ponudba staršem in vzgojiteljem omogoča zaposlitev, ustvarja pomemben temelj za nadaljnje izobraževanje otrok, veliko prispeva k integraciji različnih kultur in otrok s posebnimi potrebami;

2.17 glede akcijskih smernic na področju ukrepov za MSP in mikropodjetja **kritično ocenjuje**, da so predpisi za lažji dostop do sredstev na osnovi delitve tveganj še vedno zelo omejevalni, celotni postopek pa naj bi potekal po strogih kriterijih. **Poudarja**, da je treba povečati subvencije za mikropodjetja;

2.18 **opozarja**, da je treba vsa vprašanja izobraževanja in politike izobraževanja – vključno s vseživljenjskim učenjem – obravnavati z vidika njunih učinkov na rast in delovna mesta, pa tudi z vidika socialne in solidarne družbe, za katero je najpomembnejše, da se vsi ljudje dejavno udeležujejo vseh družbenih in ne le gospodarskih procesov;

2.19 **se zaveda**, da bodo zaradi povečanja deleža starejšega prebivalstva področja, kot so nega in varstvo, ter „socialne službe“, pridobile na pomenu. Te spremembe v starostni piramidi v prihodnosti prinašajo velike izzive za mesta. Hkrati predstavljajo tudi priložnosti za rast in zaposlovanje, npr. na področju nege;

2.20 **poudarja**, da veliko število priseljencev, ki živijo v evropskih velemestnih in urbanih območjih, predstavlja velik izziv za ta območja, vendar tudi nov vir, kjer bi ta območja morala iskati nove priložnosti za rast. Javne uprave bi morale spodbujati izkoriščanje teh priložnosti;

2.21 **poudarja** vedno večji pomen – zlasti za mesta – socialne ekonomije kot rastočega trga dela, ki obstaja poleg prvega (zasebnega) in drugega (javnega) sektorja. **Zahteva**, da smernice za ukrepanje izrecno upoštevajo potrebo, da se spodbujajo tržne možnosti podjetij socialne ekonomije („tretjega sektorja“), npr. pri dostopu do posojil ali preko državnih poroštev;

2.22 **posebej poudarja** osrednji pomen ustvarjanja trajnih delovnih mest in odpravljanja brezposelnosti pri nadaljnjem razvoju EU na sploh. Le s pomočjo vidnih uspehov na tem področju lahko (zopet) pride do sprejemljivosti EU v javnosti. Brezposelnost posebno prizadene mesta, ki so centri strukturnih sprememb;

2.23 **zahteva**, da politike trga dela držav članic v večji meri upoštevajo potrebe urbanih območij in da se ustrezni programi razvijajo skupaj z vzpostavljenimi urbanih območji trga dela. Formalni sporazumi in dogovori glede usklajevanja nacionalne, regionalne in lokalne politike trga dela, kot so območni sporazumi o zaposlovanju, lahko pri tem služijo kot osnova. Ti sporazumi krepijo povezovanje gospodarske in regionalne politike ter politike trga dela na ravni mest. Treba jih je nadgrajevati in podpirati s sredstvi EU;

2.24 **soglaš**a z mnenjem Evropske komisije, da številni tujci, ki živijo v mestih, predstavljajo nov potencial, in da morajo konkurenčna mesta privabiti in spodbujati ljudi z različnimi sposobnostmi, pri čemer lahko pogosto tudi priseljenci zapolnijo vrzeli; zato se strinja s priporočilom, ki ga je Evropska komisija predstavila v svojem poročilu o izvajanju prehodnih ukrepov glede prostega gibanja oseb, torej s priporočilom, „da države članice natančno obravnavajo, ali je potrebna nadaljnja veljavnost teh omejitev, glede na razmere na trgu dela in glede na dokazila iz tega poročila“;

2.25 **kritično opozarja** na odločilni pomen kakovosti ustvarjenih delovnih mest. Povečevanje zaposlenosti je bilo nazadnje pretežno rezultat več delovnih mest s skrajšanim delovnim časom in novih oblik zaposlitve. V posameznih sektorjih upada kakovost prostih delovnih mest in/ali delovno razmerje ni v skladu z ustreznimi pravnimi standardi. Te oblike zaposlitve, ki pogosto ne zagotavljajo finančne varnosti delavcem, vodijo k novim socialnim izključitvam. Zasebni sektor in podjetja so pozvani, da ponudijo delovna mesta, ki omogočajo trajno zaposlovanje. Prožnost trga dela na račun varnega in zagotovljenega delovnega mesta ter socialne varnosti ni v skladu s konceptom trajnosti, zato je naloga javnih uprav, da to preprečijo;

2.26 **poudarja**, da je preprečevanje socialne izključenosti in problemov, ki izhajajo iz nje – od getoizacije do kriminala –, temeljni pogoj za kakovost urbanega življenja. Javne uprave morajo posvetiti posebno pozornost skupinam, ki jim najbolj grozi družbena izključitev, zlasti priseljencem;

2.27 **poudarja**, da dejstvo, da so pobude Skupnosti, zlasti pa pobudi Urban in Equal, vključene v nacionalne in regionalne operativne programe, ne bi smelo povzročiti zmanjšanja vpliva programov in pobud EU glede inovativnosti. Ravno nasprotno, treba je spodbujati inovativnost urbanih pobud v okviru nove kohezijske politike ter združevanje idej in njihovo izvajanje v praksi;

2.28 zato **poziva** Komisijo, naj zagotovi, da bodo pobude v zvezi z urbanim okoljem (kadar izvajajo smernice EU) medsebojno primerljive in da je njihovo učinkovitost mogoče kvalitativno in kvantitativno izmeriti, glede na to, da so simbolne narave in so prenosljive, kar je treba ohraniti tudi v prihodnjem programskem obdobju.

3. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

3.1 **poziva** Evropsko komisijo, naj v vseh politikah Skupnosti upošteva urbano razsežnost. Zato je potreben pristop, ki bo prepoznal, analiziral in upošteval konkretne probleme mestnega okolja ter ocenil vplive politike skupnosti na mesta. Da bi to zagotovili, se zdi neobhodno potrebno, da se v vse faze razvoja politik in programov ter njihovega izvajanja in ocenjevanja vključijo oblasti urbanih območij;

3.2 **opozarja** na nujno izboljšanje usklajevanja urbane razsežnosti med vsemi službami Evropske komisije, predvsem

med generalnimi direktorati za regionalno politiko, okolje, promet, zaposlovanje ter za zdravje in varstvo potrošnikov. Vsi programi EU morajo urbani razsežnosti posvetiti večjo pozornost, tako v finančnem kot tudi ozemeljskem smislu;

3.3 **poudarja** tudi potrebo po večjem usklajevanju med Evropsko komisijo, Evropskim parlamentom in Svetom, da bi zagotovili jasnejši program urbanih ukrepov EU;

3.4 **priporoča**, da Evropska komisija okrepi medresorsko delovno skupino („interservice working group“) s tem, da pritegne k sodelovanju strokovnjake iz mest, ter ustanovi medresorsko projektno skupino („task force“) po zgledu medskupine za mestna stanovanjska vprašanja („Urban-logement“) v Evropskem parlamentu. Prav tako priporoča ustanovitev forumov za redni dialog z mesti o politikah EU, ki jih zadevajo, kot je to že uveljavljeno na področju okolja;

3.5 **poziva** Evropsko komisijo in države članice, da začnejo „ozemeljski dialog“ – podobno kot socialni in civilni dialog –, ki bo različnim regionalnim in mestnim oblastem ter njihovim nacionalnim in evropskim združenjem dal priložnost, da med pripravo, pogajanja in odločanjem o politikah in ukrepih, ki se nanašajo na urbana območja in regije, predstavijo svoja stališča in tako sodelujejo pri njihovem oblikovanju. Dialog, ki ga je Evropska komisija leta 2003 začela z združenji lokalnih in regionalnih oblasti ⁽¹⁾ v sodelovanju z Odborom regij, je le prvi korak v to smer;

3.6 **poziva** k srečanju na visoki ravni pred vsakim spomladanskim vrhom, ki bi ga organiziral Svet in države članice. Tega srečanja bi se morali poleg sodelujočih v „ozemeljskem dialogu“ udeležiti predvsem Evropska komisija, Evropski parlament, Odbor regij in mreže mest. Odbor prav tako **spodbuja** letna srečanja ministrov držav članic, ki so pristojni za urbano politiko; pred temi srečanja bi morali pripravljati srečanja s predstavniki mrež mest ter evropskimi in nacionalnimi občinskimi združenji, kot na primer Svetom evropskih občin in regij. Medresorska delovna skupina Evropske komisije bi morala na teh srečanjih redno poročati o stanju svojega dela;

3.7 **poziva** vlade držav članic, da v nacionalnih politikah v večji meri upoštevajo urbano razsežnost. Predvsem je treba zagotoviti, da mesta razpolagajo s finančnimi sredstvi, ki so potrebna za izpolnjevanje njihovih nalog. Poglobiti je treba tudi dialog med mesti in njihovimi združenji in ga zagotoviti s trdno obliko formaliziranega posvetovanja;

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije o dialogu z združenji lokalnih in regionalnih oblasti o oblikovanju politike Evropske unije; COM(2003) 811 z dne 19. decembra 2003.

3.8 **opozarja** na osrednji pomen raziskav in razvoja za doseganje lizbonskih ciljev. Zato **zahteva**, da se pomembna vloga mest v politiki raziskav znotraj 7. okvirnega programa evropske Skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti odraža v obliki urbanega vključevanja („urban mainstreaming“). Urbana razsežnost se je do sedaj jasno upoštevala le na področjih okolja in prometa. Toda potrebno je, da vsa področja in specifični programi upoštevajo urbane vidike raziskav. V zvezi s tem je pomembno s primernimi ukrepi bolj podpirati mrežne povezave mest z njihovimi univerzami in raziskovalnimi ustanovami. S tem je treba doseči sinergijo za razvoj mest in širše javno zaznavanje raziskav in razvoja. Takšen ukrep bi bilo lahko npr. tekmovanje za naslov *Evropskega mesta znanosti*;

3.9 sedmi okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj mora okrepiti vlogo mest kot prostor za izmenjavo informacij in znanj. Zagotoviti mora takšno porazdelitev sredstev in oblikovanje politik na področju inovacij, ki bosta ustrezala potrebam družbe na splošno in zlasti državljanov ter podpirala čeznacionalne raziskave na področju razvoja mest;

3.10 **poudarja** pomen subsidiarnosti ter vključevanja subnacionalnih ravni v oblikovanje in izvajanje kohezijske politike. Decentralizacija upravljanja strukturnih skladov ne sme voditi k centralizaciji kohezijske politike na ravni držav članic;

3.11 **zahteva**, da Evropska komisija uporabi načelo sorazmernosti v zvezi s sistemi upravljanja in nadzora ukrepov, ki jih pripravijo občine;

3.12 **zahteva** okrepljeno in preglednejše sodelovanje lokalnih oblasti pri pripravi, oblikovanju ter izvajanju nacionalnih programov za reforme. Države članice pa poziva, da v svoja letna poročila za Evropsko komisijo vključijo posebno poglavje, v katerem bodo podrobno opisale ukrepe, ki so jih uporabile za izvajanje omenjenih programov na lokalni ravni;

3.13 **pozdravlja** dejstvo, da je Evropska komisija upoštevala urbano razsežnost v predlogih uredb o strukturnih skladih in kohezijskem skladu za obdobje 2007–2013;

3.14 **zahteva** krepitev urbane razsežnosti v strateških smernicah o koheziji za obdobje 2007–2013. Evropska komisija mora zagotavljati, da se upošteva urbana razsežnost, na primer s tem, da jasno določi, da jo je treba upoštevati v poročilih o izvajanju držav članic in v letnem poročilu Evropske komisije, ki so predvidena v členih 27 in 28 osnutka splošne uredbe o strukturnih skladih ⁽¹⁾;

3.15 **poudarja**, da imajo pri reševanju problemov, povezanih z brezposelnostjo, ključno vlogo strateške pobude, ki jih izvajajo občinske oblasti, zlasti v obliki predlogov za ustvarjanje alternativnih delovnih mest v tako imenovanih „novih možnostih zaposlovanja“. Odbor zato zahteva obravnavo urbane razsežnosti pri ustvarjanju in izvajanju programov zaposlovanja ter določitev potrebnih pooblastil, instrumentov upravljanja in proračunskih sredstev za mesta;

3.16 **pozdravlja** skupne pobude JEREMIE, JASPERS in JES-SICA Evropske komisije in skupine EIB. Enakopraven dostop do teh sistemov financiranja za vse državne ravni je bistven pogoj za njihov uspeh;

3.17 **priporoča** pripravo, redno posodabljanje in širjenje podatkov in analiz, ki predstavljajo kompleksno urbano realnost ter omogočajo boljšo oceno položaja v mestih. Zlasti podpira pobudi ESPON in URBAN AUDIT;

3.18 **podpira** nadaljnji razvoj mrež med mesti za izmenjavo izkušenj in dobre prakse. Pri tem je treba graditi na obstoječih mrežah, kot je URBACT s pilotnim projektom „European Urban Knowledge Network“, ključnih področjih medregionalnega urbanega sodelovanja, Eurocities itd. Upoštevati je treba tudi pobude nacionalnih in evropskih združenj, ki predstavljajo interese mest.

3.19 **priporoča** Evropski komisiji, da pozove države prejemnice te pomoči, da znaten del sredstev iz Kohezijskega sklada namenijo projektom trajnostnega mestnega prometa.

V Bruslju, 26. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

⁽¹⁾ Predlog uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu, COM(2004) 492 konč. z dne 14. julija 2004.

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o dialogu civilnih družb med EU in državami kandidatkami

(2006/C 206/05)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *dialogu civilnih družb med EU in državami kandidatkami* (COM(2005) 290 konč.);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 29. junija 2005, da zaprosi Odbor za mnenje na podlagi člena 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa predsednika Odbora regij z dne 29. septembra 2005, da komisijo za zunanje odnose zadolži za pripravo mnenja o strategiji Evropske komisije glede napredka, doseženega v okviru širitvenega procesa;

ob upoštevanju svojega mnenja o finančnih perspektivah – sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z naslovom *Graditev naše skupne prihodnosti – politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije za obdobje 2007-2013*, KOM(2004) 101 končno, CdR 162/2004 fin (¹), (poročevalec: Albert BORE, član občinskega sveta Birminghama (UK/PES));

ob upoštevanju svojega mnenja o *Priporočilu Evropske komisije o napredku Turčije za pristop*, KOM(2004) 656 končno, CdR 495/2005 (poročevalka: Helene LUND, članica občinskega sveta Faruma (DK/PES));

ob upoštevanju svojega mnenja o Predlogu sklepa Sveta o načelih, prednostnih nalogah in pogojih, določenih v partnerstvu EU in Hrvaške, KOM(2004) 275 končno, CdR 499/2004, (poročevalec: Isidoro GOTTARDO, član deželne vlade Furlanije-Juljske krajine (IT/EPP));

ob upoštevanju rezultatov javne, internetne razprave Evropske komisije o *Prihodnjem programu za aktivno evropsko državljanstvo 2007–2013*;

ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 26. januarja 2004 o uvedbi akcijskega programa Skupnosti za spodbujanje aktivnega evropskega državljanstva (državljsko udeležbo) (2004/100/ES);

ob upoštevanju svojega mnenja (CdR 50/2006), ki ga je 28. februarja 2006 sprejela komisija za zunanje odnose in decentralizirano sodelovanje (poročevalec **Isidoro GOTTARDO**, član deželne vlade Furlanije-Juljske krajine (IT/EPP));

ob upoštevanju naslednjega:

- 1) Civilna družba ima v državah kandidatkah temeljno vlogo pri seznanjanju državljanov s projektom evropskega združevanja in pri podpiranju nacionalnih, regionalnih in lokalnih oblasti v gospodarskih, družbenih in političnih prizadevanjih za uspešno izvedbo pristopnega procesa;

(¹) UL C 164 z dne 5. 7. 2005, str. 4.

- 2) Civilnodružbeni dialog med civilnimi družbami EU in držav kandidatk je potreben za pospešitev in poglobljanje procesa vzajemnega družbenega in političnega spoznavanja in vzajemnega spoštovanja kultur;
- 3) Vzpostavljanje mrež, ki gradijo na civilnih družbah posameznih držav in služijo vzajemnemu spoznavanju ter seznanjanju s procesom evropskega združevanja, ponuja prednost, da se zagotovi decentraliziran pristop;

na 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila 2006 (seja 27. aprila) soglasno sprejel naslednje mnenje.

1. Stališče Odbora regij

1.1 Splošne ugotovitve

Odbor regij

1.1.1 **z zadovoljstvom sprejema** sporočilo Evropske komisije o uresničevanju „tretjega stebra“ njene strategije, ki temelji na civilnodružbenem dialogu in je usmerjen k Turčiji, Hrvaški in prihodnjim državam kandidatkam za pristop v EU;

1.1.2 **se zlasti strinja s pogledom**, da morajo evropske institucije preusmeriti svojo pozornost k državljanom držav kandidatk, za katere se je pokazalo, da jih pri prejšnjih širitvah glede ustreznih odločitev, posledic in možnosti niso dovolj vključevali, zaradi česar so proces združevanja pogosto občutili, kot da jim je „naložen“, ne pa, da so v njem „udeleženi“ tudi sami;

1.1.3 **se sklicuje** na sklep Sveta z dne 3. oktobra 2005, ki poudarja nujnost, da se zagotovi soglasje državljanov za proces pristopanja; **meni**, da se posredovanje informacij o posledicah napredujoče širitve Skupnosti ne sme več omejevati na državljanke držav kandidatk, temveč mora zajeti tudi civilnodružbene akterje držav članic. Sposobnost Skupnosti za sprejemanje novih članic kot konstitutivno merilo pristopanja se meri tudi s stopnjo pripravljenosti, s katero državljanji sprejemajo prihodnje širitve;

1.1.4 **se strinja** z odločitvijo Komisije, da lokalne in regionalne oblasti vključi v politični dialog, ki se vodi z vsemi državami kandidatkami na njihovi poti do pristopa v EU; zato **meni**, da je prednostni sogovornik v okviru tretjega stebra strategije Komisije, ker je neposredno poklican, da pospešuje civilnodružbeni dialog; zato **zahteva**, da se ga neposredno vključi v prihodnje delo Komisije v okviru dialoga med civilnimi družbami, pri čemer je posebna pozornost namenjena ukrepom na področju informiranja in komuniciranja;

1.1.5 **opozarja** na neravnotežje v sporočilu Evropske komisije, ki je svoj dokument skoraj v celoti namenila Turčiji; **meni**, da bi utegnilo biti smotrnejše, če bi bilo sporočilo o tretjem stebri oblikovano bolj horizontalno, da bi lahko veljalo za vse

države kandidatke za pristop in ne samo za Turčijo in Hrvaško;

1.1.6 **še posebej opozarja** na razkorak v finančnem pristopu, predvidenem v sporočilu; čeprav je ta pristop samo začasen, je v njegovem okviru določen minimalni proračun za dejavnosti v zvezi s Turčijo, medtem ko ga za ukrepe v korist Hrvaške ni;

1.1.7 **meni**, da je treba državam članicam Evropske unije prepustiti izbor oblik načrtovanja politike komuniciranja in vključevanja, usmerjene k državljanom iz držav kandidatk, ki živijo v teh državah članicah; naloga Evropske komisije pa je, da razvije skupen pristop, ki bi posredoval razloge, pomen in potencial procesa evropskega združevanja, velja za sedanje in za možne prihodnje kandidatke za pristop in se uresničuje z načrtom komuniciranja, ki je usmerjen k državljanom vseh držav kandidatk in ki ga izvajajo regionalne in lokalne oblasti;

1.1.8 **v tej zvezi poudarja** potrebo, da se vzpostavi *Evropska mreža civilnih družb*, ki bi delovala v civilni družbi ter na šolah in univerzah držav kandidatk in katere naloga – skupaj z ustreznim financiranjem – bi bila, državljanom držav kandidatk posredovati zgodovino, institucije, razloge in perspektive procesa evropskega združevanja, še posebej pa pomen evropskega državljanstva, ki se bo po zaključku pristopnega procesa pridružilo državljanstvu posamezne države članice;

1.1.9 **nadalje predlaga**, da se v skladu s prvimi osnutki sporazumov o stabilizaciji in pridružitvi (SSP) načrtujejo in institucionalizirajo srečanja med lokalnimi in regionalnimi nosilci mandatov Evropske unije ter lokalnimi in regionalnimi nosilci mandatov iz vseh držav kandidatk, kar zdaj ni predvideno ne za Hrvaško ne za države zahodnega Balkana kot možne kandidatke;

1.2 Tekoče in nove dejavnosti: Turčija

1.2.1 **potrjuje** svoje prepričanje, da je skupni posvetovalni odbor s turškimi lokalnimi oblastmi smotrni, vendar pa zaskrbljeno **ugotavlja**, da turške nacionalne oblasti še niso v celoti uresničile ukrepov, potrebnih za dejansko ustanovitev skupnega posvetovalnega odbora predstavnikov Odbora regij in Turčije;

1.2.2 **se seznanja** s predlogom Komisije, da v proces vključevanja turških državljanov v državah članicah EU vključi nevladne organizacije, **poudarja** pa, da je za neoviran potek tega procesa nujno potreben decentraliziran pristop, ki vključuje lokalne oblasti;

1.2.3 **poudarja** korist posebnega letnega poročila Komisije o spoštovanju pravic manjšin v Turčiji in **meni**, da kaže predvideti fiksni delež predpristopne finančne pomoči za nevladne organizacije in združenja lokalnih predstavnikov, ki se ukvarjajo z varstvom manjšinskih pravic ter s podpiranjem manjšinskih in regionalnih jezikov;

1.2.4 **zagovarja** pristop Komisije v prid organizacij, ki se zavzemajo za varstvo pravic žensk in za enake možnosti ter **poudarja** potrebo po pospeševanju in spremljanju dejanske aktivne udeležnosti žensk v aktivnih političnih dogajanjih na lokalni ravni;

1.2.5 **izraža zadovoljstvo** z udeležbo turških študentov v programih EU *Jean Monnet*, vendar **meni**, da je ta pristop nujno treba decentralizirati in razširiti (tudi s pomočjo novih tehnologij), da bi bile lahko udeležene tudi univerze z obrobij in študenti, ki ne nameravajo pridobiti univerzitetne izobrazbe;

1.2.6 **izraža zadovoljstvo** z razvojem programov medkulturnih izmenjav, ki lahko postanejo nosilci dialoga z EU, in **spodbuja** Evropsko komisijo in še posebej njeno delegacijo v Ankari, naj uporablja decentraliziran pristop in naj ustrezno upošteva nevladne organizacije z obrobnih območij in v regijah Turčije z jezikovnimi manjšinami, varstvo katerih bi morali spodbujati tudi s programi EU *Kultura* in *Mediji*;

1.2.7 **se strinja**, da je treba spodbujati dialog med verskimi skupnostmi in združenji, in **pričakuje**, da bo o tem primerno seznanjen s prihodnjimi sporočili o civilnodružbenem dialogu;

1.2.8 **meni, da je smotrno**, da je aktivno vključen v pospeševanje javnih internetnih razprav in da sodeluje pri internetnih dejavnostih, ki jih pripravlja Komisija na internetni strani z informacijami o Turčiji;

1.3 Tekoče in nove dejavnosti: Hrvaška

1.3.1 **obžaluje**, da sporazum o stabilizaciji in pridružitvi (SSP) s Hrvaško ne predvideva ustanovitve Skupnega posvetovalnega odbora Odbora regij ter hrvaških lokalnih in regionalnih oblasti, in Komisijo **opozarja**, da mora podpreti zahtevo Odbora regij, da se podobne napake ne bi znova pojavljale pri drugih potencialnih držav kandidatki na območju zahodnega Balkana;

1.3.2 **ugotavlja**, da je Hrvaška vse bolj udeležena v programih Skupnosti, in **se zavzema za** krepitev partnerstev

med mesti na Hrvaškem in v EU (prek programa *Državljeni za Evropo*) ter med hrvaškimi županijami in evropskimi regijami, še posebej med tistimi regijami novih držav članic, ki se uvrščajo v Cilj 1 (med drugim prek programa *Leonardo da Vinci*);

1.3.3 **opozarja** Komisijo, da je treba v hrvaški civilni družbi posebno pozornost nameniti spodbujanju spoštovanja manjšinskih jezikov in dvojezičnosti ter manjšinskih pravic;

1.3.4 **izraža zadovoljstvo** z namero Evropske komisije, da v svoje projekte financiranja televizijskih programov, namenjenih seznanjanju najširše javnosti z Evropsko unijo, vključi tudi programe, ki jih pripravljajo evropski mediji na lokalni in regionalni ravni; v tej zvezi **poudarja**, da je za uspeh takšnih ukrepov pomembno uporabljati regionalne ali manjšinske jezike;

1.3.5 **meni**, da je v okviru novih dejavnosti, ki jih je treba razviti z aktivno udeležbo hrvaške civilne družbe, nujno spodbujanje čezmejnega sodelovanja, še posebej s spodbujanjem evroregij in medverskega dialoga;

1.3.6 **se seznanja** z voljo hrvaške vlade, da pripravi „nacionalno strategijo za razvoj civilne družbe“ in ustanovi svet za razvoj civilne družbe, namenjen zagotavljanju nujne transparentnosti pri ocenjevanju dodeljevanja državnih sredstev za dejavnosti hrvaške civilne družbe.

2 Priporočila Odbora regij

2.1 Splošna priporočila

Odbor regij

2.1.1 **se zavzema** za to, da Komisija po letu 2006 vsako leto pripravi obsežen dokument o stanju dialoga med civilnimi družbami, ki upošteva danosti vseh držav kandidatki in vsebuje posebno poročilo o dialogu med verskimi skupnostmi in združenji;

2.1.2 **se zavzema** za to, da se prihodnjim sporočilom o civilnodružbenem dialogu redno prilaga finančni okvir za letno financiranje dejavnosti, namenjenih razvoju civilnodružbenega dialoga;

2.1.3 Komisiji **predlaga**, da prouči možnost vzpostavitve „evropske mreže civilne družbe“ za vzajemno seznanjanje z zgodovino, kulturami in procesom evropskega združevanja, ki bi upoštevala kulturno, nacionalno, regionalno in lokalno raznolikost EU ter preko šol in univerz dosegala državljane EU in držav kandidatki;

2.1.4 **poudarja**, da bi se moral dialog osredotočiti na pozitivne vidike evropskega združevanja;

2.1.5 **poziva** Komisijo, da uporablja omrežje *Circum* in zasebne televizijske postaje v regijah in mestih EU in v državah kandidatkah za pripravljane televizijskih programov, namenjenih najširšemu občinstvu, za razvijanje civilnodružbenega dialoga med civilnimi družbami EU in držav kandidat; nadalje **poziva** Komisijo, da spodbuja udeležbo novinarjev turškega in hrvaškega nacionalnega, regionalnega in lokalnega tiska, vključno z manjšinskim, na plenarnih zasedanjih Odbora regij;

2.1.6 **meni**, da je treba posebno pozornost nameniti upoštevanju enakih možnosti in vlogi ženskih združenj, in zato predlaga, da Komisija nameni prednost tistim projektom nevladnih organizacij, ki so namenjeni upoštevanju enakih možnosti in razvijanju udeležbe žensk v družbenih in političnih dejavnostih. V tej zvezi **poziva** Evropsko komisijo, da pripravi specifične programe za države kandidatke, namenjene boju proti neposredni in posredni diskriminaciji tako v gospodarskem, družbenem in političnem življenju kot tudi na področju izobraževanja in medijev;

2.1.7 **opozarja**, da je Hrvaška trenutno izključena iz akcijskega programa EU za podporo organizacij, ki delujejo na področju aktivnega evropskega državljanstva (državlanske udeležbe);

2.2 Turčija

2.2.1 **se seznanja** s tem, da je po oceni Evropske komisije za financiranje civilnodružbenega dialoga za leto 2006 potrebnih 40 milijonov eurov; glede tega se **zavzema** za vmesno oceno uporabe razpoložljivih sredstev in **meni**, da je pristop, ki upošteva konkretne potrebe, smotrnejši od dodelitve fiksne odstotnega deleža, kot ga predlaga Komisija v svojem sporočilu, z izjemo predhodno določenega in na več let nanašajočega se zneska za pospeševanje delovanja nevladnih organizacij in lokalnih predstavniških združenj, ki se zavzemajo za varstvo manjšinskih pravic in rabo manjšinskih jezikov;

2.2.2 **poziva** turške oblasti, da ukrenejo, kar je potrebno za vzpostavitev Skupnega posvetovalnega odbora turških lokalnih oblasti in Odbora regij;

2.2.3 **poziva** Komisijo, naj financira programe *Jean Monnet* in akcijo *Jean Monnet*, ki podpira univerzitetne predmete o evropskem združevanju tudi zunaj velikih mest in velikih turških univerz; v tem smislu **meni**, da bi bilo dobro pripraviti podobne programe, namenjene dijakom;

2.2.4 da bi vključili tudi nevladne organizacije z obrobni območij Turčije, **priporoča** krepitev stikov s predstavniškimi združenji lokalnih oblasti ter regionalnih in lokalnih medijev;

2.2.5 **poziva** Evropsko komisijo, naj okrepi svoje pozive turškim oblastem, da bi bile ženske ustrezno zastopane v lokalnih političnih organih; v tem smislu **se zavzema** za to, da bi ustvarili vsakoletno evropsko priznanje za delovanje žensk v lokalni politiki v Turčiji;

2.2.6 z namenom, da bi okrepili partnerstva med mesti v Turčiji in v EU, Komisiji **predlaga**, da se opre na člane Odbora regij, ki bi lahko vsako leto „posvojili“ nekaj mestnih uprav in vzpostavili partnerstva z enakim številom lokalnih uprav v EU, recimo ob priliki letne konference, ki bi jo pripravljala Komisija, z njegovim sodelovanjem;

2.2.7 **zahteva** od Evropske komisije, da Odbor regij vključi v internetne dejavnosti za spodbujanje javnih razprav na internetu, vključno z izvedbo in vzpostavitvijo internetne strani z informacijami o širitvi in o dejavnostih v okviru civilnodružbenega dialoga v Turčiji;

2.3 Hrvaška

2.3.1 **poziva** Evropsko komisijo, da predvidi financiranje dejavnosti, povezanih s civilnodružbenim dialogom, začeni s proračunom za leto 2006, in to z dodelitvijo konkretnega zneska izdatkov, ki so vsako leto predvideni v okviru programa predpristopne pomoči;

2.3.2 **ponovno poudarja** svoj interes za dialog s hrvaškimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi in **zahteva**, da se v sporazumih o stabilizaciji in pridružitvi, sklenjenih z drugimi državami zahodnega Balkana, predvidi izrecna vzpostavitev Skupnega posvetovalnega odbora z Odborom regij;

2.3.3 **predlaga** uvedbo posebnih programov partnerstva med javnimi upravami hrvaških županij in evropskih regij iz Cilja 1 (po letu 2007: *Konvergenčnega cilja*) za izmenjavo dobrih praks na področju izkoriščanja predpristopnih sredstev, in še zlasti posebno načrtovanje regionalnih partnerstev prek programa za usposabljanje *Leonardo da Vinci*;

2.3.4 **predlaga** uvedbo programa informiranja za vzajemno spoznavanje in spodbujanje evropskega sporočila na lokalni ravni tudi v jezikih narodnih manjšin, in sicer z vključevanjem hrvaških regionalnih medijev, vključno z mediji, ki predstavljajo narodne manjšine;

2.3.5 **zahteva** od Evropske komisije, da varuje delo civilne družbe, ki predstavlja narodne manjšine na Hrvaškem, in da pripravi letno poročilo o spoštovanju pravic narodnih manjšin ter, kjer je to predvideno, dvojezičnosti v lokalni in regionalni upravi;

2.3.6 **predlaga**, da bi Hrvaška po letu 2007 sodelovala v akcijskem programu EU za spodbujanje organizacij, ki delu-

jejo na področju aktivnega evropskega državljanstva (državljan-ske udeležbe);

2.3.7 Evropski komisiji **predlaga**, da se zavzame za to, da bi se eden od predstavnikov civilnih družb EU lahko kot opazovalec udeleževal zasedanj Sveta za razvoj civilne družbe, ki ga je ustanovila hrvaška vlada.

V Bruslju, 27. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o

- sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o skupnem programu za vključevanje – okviru za vključevanje državljanov tretjih držav v Evropsko unijo
- sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o migraciji in razvoju: nekaj konkretnih smernic
- predlogu Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU

(2006/C 206/06)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sporočil Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *migraciji in razvoju: nekaj konkretnih smernic* COM(2005) 390 konč. in o *skupnem programu za vključevanje - okviru za vključevanje državljanov tretjih držav v Evropsko unijo* COM(2005) 389 konč.;

ob upoštevanju predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o *skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU* COM(2005) 391 konč.;

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 1. septembra 2005, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej zadevi posvetuje z Odborom regij;

ob upoštevanju sklepa predsednika Odbora regij z dne 23. septembra 2005, da bo komisijo za zunanje odnose in decentralizirano sodelovanje zaprosil, da o tej temi pripravi mnenje;

ob upoštevanju člena 63 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju Direktive Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali apatridi, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite;

ob upoštevanju Direktive Sveta 2004/81/ES z dne 29. aprila 2004 o dovoljenju za prebivanje, izdanem prebivalcem tretjih držav, ki so žrtve nedovoljene trgovine z ljudmi ali so bili predmet dejanj omogočanja nezakonitega priseljevanja, ki sodelujejo s pristojnimi organi;

ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas;

ob upoštevanju mnenja Odbora regij o *zeleni knjigi o pristopu Skupnosti k upravljanju ekonomskih migracij* (CdR 82/2005 fin);

ob upoštevanju mnenja Odbora regij o *sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o priseljevanju, vključevanju in zaposlovanju* (CDR 223/2003 fin), UL C 109 z dne 30. 4. 2004, str. 46–49;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 51/2006), ki ga je komisija za ustavne zadeve, evropsko upravo ter območje svobode, varnosti in pravice sprejela 2. marca 2006 (poročevalec: Andreas SCHIEDER (AT/PES));

na 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila 2006 (seja z dne 27. aprila) sprejel naslednje mnenje.

I. SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ O SKUPNEM PROGRAMU ZA VKLJUČEVANJE – OKVIRU ZA VKLJUČEVANJE DRŽAVLJANOV TRETIJH DRŽAV V EVROPSKO UNIJO; COM(2005) 389 KONČ.

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

1.1 **pozdravlja** odziv Komisije na zahtevo Evropskega sveta po predlogih za koherenten evropski okvir za vključevanje državljanov tretjih držav;

1.2 **ugotavlja**, da se Komisija v prvem odgovoru osredotoča predvsem na predloge za konkretne ukrepe za dosledno izvajanje skupnih osnovnih načel vključevanja ter na spodbudne mehanizme EU (nove možnosti ukrepanja na ravni EU in posameznih držav, novi načini za zagotovitev povezanosti med ukrepi EU in ukrepi posameznih držav članic);

1.3 **priznava**, da preglednica v sporočilu, ki vsebuje primere ukrepov tako na nacionalni ravni kot na ravni EU, temelji na skupnih *osnovnih načelih vključevanja* (ki jih je Evropski svet sprejel novembra 2004), priločniku o vključevanju, pripravljal-

nih ukrepov za vključevanje državljanov tretjih držav (INTI) in predlaganem Evropskem skladu za vključevanje;

1.4 **obžaluje**, da predlogi Komisije niso razvrščeni po prednosti; Komisija želi, da države članice same določijo, kateri predlogi bodo prednostni;

1.5 **pozdravlja** stališče Komisije, da je vključevanje dvostranski proces;

1.6 **meni**, da je pomembno, da se določijo ukrepi za krepitev prilagodljivosti prebivalstva države gostiteljice (v smislu medkulturnega ozaveščanja in poznavanja, sprejemanja migracije) ter da se krepi vloga zasebnih organizacij pri upravljanju različnosti in sodelovanje z mediji (spodbujanje prostovoljnega kodeksa ravnanja);

1.7 **pozdravlja**, da naj bi vključevanje potekalo na osnovi upoštevanja temeljnih vrednot EU. Tukaj je treba poudariti zlasti državljanske komponente uveljavljenih programov;

1.8 **pozdravlja** osredotočenje Komisije na izobraževanje in **poudarja** potrebo po izvajanju posebnih instrumentov in ukrepov na področju izobraževanja, da se bodo migranti lahko docela vključili v izobraževalni sistem države gostiteljice in družbo kot celoto;

1.9 **poudarja**, da je treba zaposlovanje obravnavati kot bistven element procesa vključevanja. Pomembni so zlasti inovativni koncepti za preprečevanje diskriminacije, priznanje izobrazbe in poklicnih izkušenj z uvedbo skupnih postopkov za priznanje v vseh državah članicah, sodelovanje socialnih partnerjev pri ukrepih, podpora izobraževalnih zmogljivosti malih podjetnikov, poklicnih združenj in sindikatov ter pozitivni ukrepi za spodbujanje zaposlovanja migrantov. Poudarja, da je po vsej Evropi treba določiti enotna, jasna in nediskriminacijska merila za ocenjevanje sistemov izobraževanja posameznih držav in poklicnih izkušenj državljanov iz držav članic EU;

1.10 **poudarja**, da je vključevanje dinamičen obojestranski proces približevanja obeh strani. Dobrodošlice in mentorstvo za krepitev zaupanja sta pri tem pomembna instrumenta;

1.11 **poudarja, da je pomembno**, da tako migranti kot tudi stalno prebivalstvo zavestno sprejmejo temeljne vrednote EU;

1.12 **poudarja**, da so spodbujanje dostopa na trg dela in do možnosti izobraževanja ter priznanje spričeval in poklicnih izkušenj bistvene komponente procesa vključevanja;

1.13 **pozdravlja** predlagano spodbujanje večjih zmogljivosti javnih in zasebnih ponudnikov storitev za komunikacijo z državljani tretjih držav (prevajalske storitve, medkulturne veččine, upravljanje vključevanja in ravnanje z raznolikostjo, mentorski programi);

1.14 **se strinja**, da je treba pogosteje organizirati srečanja med priseljenici in domačini, skupne forume, medkulturni dialog, izobraževanje o priseljenicah in njihovi kulturi, v mestnem okolju pa spodbujati življenjske pogoje, ki so naklonjeni vključevanju;

1.15 **poudarja**, da Evropska listina o temeljnih pravicah zagotavlja spoštovanje kulturne raznolikosti in pravico do prostega opravljanja verskih obredov, če to ni v nasprotju z drugimi nedotakljivimi evropskimi pravicami, Splošno deklaracijo človekovih pravic ali nacionalnim pravom;

1.16 **poudarja** pomen udeležbe priseljencev v demokratičnem procesu in pri oblikovanju ukrepov politike vključevanja, zlasti na lokalni ravni;

1.17 **pozdravlja** obsežen seznam primernih ukrepov, ki se nanaša na vsa bistvena področja vključevanja. V tem smislu je

lahko dragoceno izhodišče za usklajevanje politik vključevanja v državah članicah;

1.18 **poudarja**, da so potrebni jasnejši cilji, ki jih je treba preveriti s kazalniki in mehanizmi vrednotenja, da se prilagodijo ukrepi, oceni napredek pri vključevanju in poveča učinkovitost izmenjave podatkov;

1.19 **meni, da sta zlasti pomembna** sodelovanje in izmenjava podatkov (nacionalne kontaktne točke za vključevanje, priročnik o vključevanju, spletna stran na temo vključevanja).

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 **poudarja**, da bi države članice lahko izbrale ukrepe in njihov način izvajanja v skladu z nacionalnimi okoliščinami in tradicijo, predlogi pa se upoštevajo kot poglobitveni elementi vseh politik vključevanja držav članic;

2.2 **poudarja**, da je treba posebno pozornost nameniti enakosti spolov ter položaju mladih priseljencev in otrok iz družin priseljencev;

2.3 **se strinja**, da se kot potreben pogoj za vključitev šteje osnovno znanje jezika in poznavanje zgodovine in institucij družbe gostiteljice;

2.4 **zahteva**, da si je treba na področju izobraževanja prizadevati za pripravo priseljencev na uspešnejšo in dejavnejšo udeležbo v družbi. Treba je na primer zagotoviti šolske učne načrte, ki bodo upoštevali raznolikost, in posebno spodbujanje mladih priseljencev na šolskem področju. Poleg tega je treba poudariti pomen predšolske izobrazbe in projektov za lažji prehod iz šole na delo ter zato spodbujati ustrezne programe v državah članicah;

2.5 **poudarja**, da je poleg potrebe po izvajanju „učinkovitih ukrepov proti prestopništvu mladih migrantov“, ki jo navaja Komisija, treba spodbujati tudi učinkovito politiko preventive in informiranja;

2.6 **poudarja**, da bi bilo treba brez diskriminacije spodbujati enakopraven dostop migrantov do javnih in zasebnih dobrin ter storitev kot odločilni pogoj za vključitev;

2.7 **poudarja**, da ima sprejemanje drugačnih načinov življenja in nazorov mejo, ki je ni mogoče prekoračiti: spoštovanje človekovih pravic in boj proti vsem vrstam diskriminacije, zlasti zaradi spola, kot jih ščitijo evropski in mednarodni zakoni. Ženske bi morale posebej zaščititi in jim zagotoviti enake možnosti ter popoln dostop do zaposlitve, usposabljanja in političnega življenja v evropski demokratični družbi. Tudi njihova svobodna volja mora biti zaščitena, in sicer z odpravo prisilne poroke, bojem proti nasilju v družini, zagotavljanjem pravice do svobodne izbire glede spolnosti in potomstva, prepovedjo ponižujočih obredov, kot je pohabljanje ženskih spolov itd. Človekove pravice ne morejo biti predmet razprave in njihovega kršenja ni mogoče upravičevati z nobeno tradicijo oziroma kulturo. Zato je treba sprejeti posebne ukrepe in jih izvajati v okviru obveščanja, preprečevanja, podpore in ozaveščanja, da bi se borili proti vsem diskriminacijskim in/ali ponižujočim praksam ali običajem in tako dosegli napredek na področju enakih možnosti za migrantke in migrante;

2.8 **poudarja**, da sporočilo kaže težnjo k neobvezujočemu in analitični nejasnosti. Zato ni mogoče prezreti, da so v ospredju sporočila „blagi ukrepi“ (kot dialog, forumi, posredovanje informacij itd.), pri čemer ne smemo podcenjevati njihovega pomena. Ukrepi, ki so strukturno pomembni za vključevanje, kot je politična udeležba priseljencev, pa so navedeni bolj ob robu (načelo 9);

2.9 **zahteva** jasno ločevanje in razvrstitev ukrepov po posameznih političnih, pravnih, strukturnih in institucionalnih odgovornostih in akterjih družbe gostiteljice ter po pomenu. V tem smislu bi bilo treba nadalje razviti skupna temeljna načela in jih tako okrepite kot instrument;

2.10 **podpira** vzpostavitev skladnega pristopa na ravni EU. Utrditi bi bilo treba pravni okvir za sprejem in bivanje vključno s pravicami in obveznostmi;

2.11 **ugotavlja**, da je v sporočilu vprašanje spolov poudarjeno kot pomembno. Zato bi moral biti sedanji dokument napisan v ustrezni moški in ženski obliki;

2.12 **zahteva**, da v pravnem okviru za sprejem in bivanje v prihodnje vsak migracijski instrument upošteva vprašanja enakega obravnavanja in pravic priseljencev;

2.13 **poudarja** pomen – zlasti v smislu participacije – udeležbe interesnih skupin in zamisli o vzpostavitvi evropskega foruma za vključevanje, v katerem bi sodelovale krovne organizacije EU (posvetovanja, priporočila, tesni stiki z nacionalnimi kontaktnimi točkami). V ta forum bi morali povabiti Evropski parlament (EP), Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) in Odbor regij (OR). Evropski forum za vključevanje

bi bilo treba vključiti v pripravljano konferenco za nadaljnje priročnike o vključevanju. Nadaljevati in poglobiti bi bilo treba letno poročilo o migracijah in vključevanju;

2.14 **poudarja**, da bi morali mnoge omenjene ukrepe (dobrodošlice, mentorstvo, izobraževanje stalnega prebivalstva, ponudba tečajev...) izvajati lokalni uradi. Ti morajo zato nujno razpolagati s potrebnimi viri. To velja tudi za regionalno raven (vzpostavitev instrumentov informiranja, programi uvajanja, kulturni programi...);

2.15 **zahteva** ustrezna finančna sredstva za izvajanje ukrepov vključevanja za občine in regije;

2.16 **predlaga** vzpostavitev baze podatkov (npr. za podatke o priznanju izobrazbe in spričeval, za podatke o potrebah migrantov...);

2.17 **poudarja**, da je prispevek regionalne in lokalne ravni na področju vključevanja velik in nujno potreben ter da regionalne in lokalne ravni lahko prispevajo obširno strokovno znanje. Zato bi morale biti zelo zgodaj in obširno vključene v razvoj strategij in v celoten proces;

2.18 **zahteva** ukrepe in spodbude za migrante, da izkoristijo predlagane rešitve (npr. spodbude pri iskanju zaposlitve in izobraževanju);

2.19 **poudarja** potrebo po izboljšanju metod za izračunavanje števila migrantov, da se tako prilagodi in razvija ukrepe za vključevanje, ki se bodo izvajali.

II. SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ MIGRACIJA IN RAZVOJ: NEKAJ KONKRETNIH SMERNIC; COM(2005) 390 KONČ.

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

1.1 **ugotavlja**, da sporočilo vsebuje korake za izboljšanje vpliva migracije na razvoj. Podlaga dokumenta je sporočilo iz decembra 2002, osredotoča pa se na preseljevanje jug-sever;

1.2 **ugotavlja**, da je poleg učinkov izseljevanja na razvoj matičnih držav migrantov pomembno preučiti tudi učinke razvojne pomoči na izseljevanje, saj gre za temeljni vidik. Le s pomočjo matičnim državam migrantov, da bodo svojim državljanom zagotavljale dovolj priložnosti, bo migracijske tokove mogoče dolgoročno obvladovati;

1.3 **priznava**, da sporočilo močno poudarja podporo začasne in navidezne vrnitve z namenom prenosa znanja in izkušenj v dobro držav izvora in njihovega razvoja (t. i. kroženje možganov namesto bega možganov);

1.4 **pozdravlja**, da sporočilo daje velik pomen vključitvi migracijske politike v razvojno politiko, izkoristku potenciala vračajočih se migrantov za razvoj, olajšanemu prenosu kapitala in nakazil domov ter sofinanciranju projektov, ki temeljijo na nakazilih;

1.5 **pozdravlja**, da sporočilo na splošno zagovarja vzdrževanje stikov med državami izvora ter migranti. (To se vedno bolj odraža tudi v politikah glede državljanstva posameznih držav članic);

1.6 **poudarja** pomen večjega poudarka na migrantih kot „graditeljih mostov“ (*bridgebuilders*) v razmerju do držav izvora. Ta pristop bi moral služiti kot argument za dopolnilno šolsko izobraževanje v jeziku države gostiteljice z dodatnim opismenjanjem in poukom v maternem jeziku;

1.7 **ugotavlja**, da iz razprav ob zeleni knjigi o zakonitem priseljevanju postaja jasno, da bo v prihodnje šlo v glavnem za spodbujanje začasnega zaposlovanja in priseljevanje visoko usposobljene delovne sile.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 **meni**, da lahko finančni tokovi le prispevajo k izvajanju razvojnih ciljev. Toda so čisto zasebne narave in zato ne morejo nadomestiti državne razvojne pomoči. To dejstvo je treba primerno upoštevati;

2.2 **poudarja**, da so stroški in pogoji pošiljanja nakazil neugodni. Treba je spodbujati ukrepe za znižanje stroškov, za varnejše in hitrejša transakcije. Te je mogoče uresničiti v kratkem času. Vsekakor bi bilo treba vplive na razvoj opredeliti kot dolgoročen cilj;

2.3 **predlaga**, da se določijo naslednji ukrepi:

- pospeševanje stroškovno ugodnih, hitrih in varnih nakazil,
- boljši podatki,
- preglednost,
- pravni okvir,
- tehnični okvir,

— dostop do finančnih storitev;

2.4 **se strinja**, da je treba države v razvoju podpirati pri iskanju, vzpostavljanju in vzdrževanju stikov s svojimi diasporami. Vzpostaviti je treba podatkovne baze, ki bi vladam držav izvora služile kot informacije o njihovi eliti v diaspori. Po potrebi bi elito lahko povabili k vrnitvi. Toda treba je jasno poudariti, da sme vnos podatkov o diaspori v podatkovne baze potekati le na prostovoljni osnovi;

2.5 **priznava**, da je treba z začasno migracijo dvigniti potencial v državi izvora. To pa ne sme služiti kot splošni okvir za sezonske delavce;

2.6 **poudarja**, da omenjena migracija vračanja in začasna ali navidezna vrnitev po veljavni pravni podlagi (Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas) ni mogoča, ker tudi migranti z neomejeno pravico bivanja izgubijo ta status, če se dalj časa ne zadržujejo v državi gostiteljici. Odbor **pozdravlja** v sporočilu Komisije napovedano proučevanje tega, kako državljani tretjih držav ne izgubijo pravice do bivanja, čeprav se v okviru programa vrnitve začasno vrnejo v svojo domovino;

2.7 **predlaga** oblikovanje skupne zakonodaje, ki bo migrantom z neomejeno pravico omogočala nastanitev, potovanja v njihove matične države za toliko časa kot želijo, ne da bi zaradi tega izgubili status državljanov tretje države, ki so rezidenti za daljši čas, ali pravico do naselitve;

2.8 **pozdravlja** dejstvo, da sporočilo odraža mednarodno vse intenzivnejšo razpravo o tem, da so migranti akterji razvoja (nakazila domov, prenos znanja...). S tega vidika je začasna migracija pozitivna, vsekakor pa bi morali najprej proučiti ukrepe, ki temeljijo na prostovoljni vrnitvi oziroma sistemu spodbud.

2.9 **zato zahteva**, da se v tem smislu ponovno razmisli o tem, kaj transnacionalnost pomeni za politiko vključevanja;

2.10 **pozdravlja** zanimiv vidik, iz katerega izhaja sporočilo in ki države izvora šteje kot zainteresirano stran pri upravljanju migracij. Ti pozitivni vidiki začasne migracije in začasne vrnitve pa zahtevajo neomejeno pravico do ponovnega vstopa v državo za dolgo- ali kratkoročno naseljene migrante (popolno nasprotje Direktivi Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, ki predvideva avtomatično odvzetej dobljene pravice bivanja ob odsotnosti iz območja EU);

2.11 **pozdravlja**, da se sporočilo osredotoča na krepitev začasne migracije, pod pogojem, da je prostovoljna in temelji na sistemu spodbud. Začasna migracija je lahko zelo uporaben instrument pri razvoju tretjih držav;

2.12 **meni**, da je lahko začasna migracija učinkovita le, če je migrantom po začasni vrnitvi v matično državo omogočen ponovni vstop v državo gostiteljico. Zato **poziva** države članice, ki trenutno ne predvidevajo pravice do ponovnega vstopa, da to prepoved odpravijo;

2.13 **priznava**, da sezonska zaposlitev migrantom prinaša kratkoročno korist, ker jim omogoča zaslužek in pridobivanje izkušenj v kratkem času. Vendar pa se migranti v svoje matične države vračajo brez upanja, da se bo njihov gospodarski in socialni položaj izboljšal. Odbor regij meni, da je treba dajati prednost dolgoročnejši perspektivi;

2.14 **pozdravlja** podporo programom vrnitve. Vendar ti lahko delujejo le ob učinkoviti razvojni politiki, ki vključuje tudi krepitev usklajenih ukrepov za decentralizirano sodelovanje;

2.15 zato **zahteva** zadostne naložbe v infrastrukturne in izobraževalne ukrepe ter nadzor nad uporabo sredstev na kraju samem;

2.16 glede priseljevanja za opravljanje sezonskega dela, pri katerem potencialno obstaja večja nevarnost izkoriščanja, **priporoča**, da se predvidijo ustrezni ukrepi za preprečevanje tega tveganja;

2.17 **meni**, da predlogi sporočila sicer vsebujejo obetajoče in v prihodnost usmerjene pristope, toda reševanju prej navedenih protislovij bi bilo treba še nameniti pozornost;

2.18 **poudarja**, da bi bilo treba zagotoviti, da v EU ne bodo prevladali omejevalni pristopi;

2.19 **poudarja**, da je treba preprečiti negativni scenarij, po katerem bi obsežni ukrepi za prisilno vrnitev z argumentom, da spodbujajo razvoj, postali legitimni, ne da bi obstajal sistem širših možnosti zakonite priselitve za vse ravni usposobljenosti (glej predlog direktive o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU, COM(2005) 391 konč.);

2.20 **poudarja**, da je treba razvojni pomoči za matične države migrantov namenjati največji pomen in na vseh področjih spodbujati sodelovanje z njimi s pomočjo sporazumov in posebnih programov;

2.21 **poudarja**, da je prispevek regionalne in lokalne ravni na področju vključevanja velik in nujno potreben ter da lahko regionalne in lokalne ravni prispevajo strokovno znanje. Zato bi jih bilo treba zelo zgodaj in obširno vključiti v razvoj strategij in v celoten proces.

III. PREDLOG KOMISIJE ZA DIREKTIVO EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA O SKUPNIH STANDARDIH IN POSTOPKIH V DRŽAVAH ČLANICAH ZA VRAČANJE DRŽAVLJANOV TRETJIH DRŽAV, KI NEZAKONITO PREBIVAJO V EU; COM(2005) 391 KONČ.

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

1.1 **poudarja**, da je učinkovita politika vračanja potreben sestavni del premišljene in verodostojne migracijske politike;

1.2 **poudarja**, da naj bi direktiva zagotavljala pravičen in pregleden postopek;

1.3 **ugotavlja**, da je načelo prostovoljne vrnitve (spodbude) treba izvajati s pomočjo usklajenega dvostopenjskega postopka (odločba o vrnitvi - odredba o odstranitvi);

1.4 **pozdravlja**, da uvedba prepovedi ponovnega vstopa, veljavne v celotni EU, ponuja osnovo za skupni sistem zbiranja podatkov (SIS II).

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 **zahteva**, da načela pravne države in pravice do poštene sojenja ne smejo razpihovati sovraštva do tujcev in se osredotočati le na gole gospodarske vidike;

2.2 **poudarja**, da je pri uvedbi minimalnih postopkovnih zaščitnih ukrepov treba zlasti upoštevati sorazmernost prisilnih ukrepov. Ker morajo migranti ob vrnitvi v domovino pogosto računati s strogimi povračilnimi ukrepi, je treba sprejeti potrebne ukrepe za zaščito človekovih pravic, s tem, da se ji namenja absolutno prednost pred izvedbo ukrepov vračanja;

2.3 **obžaluje**, da niso predvideni nobeni posebni standardi za varstvo žensk, deklet in mladoletnikov ter invalidov;

2.4 **zahteva**, da se tudi za žrtve in priče trgovine z ljudmi in drugih z migracijo povezanih kaznivih dejanj zagotovi zaščita EU;

2.5 **poudarja**, da morajo človekove pravice, kot so določene v zakonodaji Skupnosti, predvsem v Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter Listini o temeljnih pravicah EU, predstavljati temelj za nove standarde. Z izrecnim in obveznim sklicevanjem na konkretne člene konvencije in listine je treba zagotoviti, da bodo države članice pri prenosu direktive upoštevale človekove pravice. Obstaja nevarnost, da se nedorečene formulacije („na primeren način“, „v skladu“) razumejo kot neprimerno velik manevrski prostor;

2.6 **zahteva**, da se en sam primer nezakonitega bivanja na ozemlju države članice še ne sme obravnavati kot prepričljiv razlog za begosumnost. Tak način ravnanja bi predstavljal nedopustno vnaprejšnjo obsodbo, ki je v nasprotju s členom 6 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (pravica do poštenega sojenja);

2.7 **poudarja** pomen zaščite žrtev in prič trgovine z ljudmi. Žrtev in prič trgovine z ljudmi se ne sme le izkoriščati za namene kazenskih postopkov, ampak je treba pred njihovim vračanjem upoštevati položaj v matični državi, da bi s tem preprečili izsiljevanje in grožnje storilcev kaznivih dejanj;

2.8 **se zavzema** zato, da se kot „grožnja javnemu redu ali javni varnosti“, ki predstavlja razlog za razglasitev prepovedi ponovnega vstopa, razumejo le izredno resne kršitve v škodo osrednjih interesov držav članic. Kršitve z majhnimi posledicami za skupni blagor, kot npr. nekvalificirano nezakonito bivanje, ne bi smele biti podvržene tej sankciji;

2.9 **priporoča**, da se osebam, ki nimajo zadostnih sredstev, zagotovi pravna pomoč ne glede na oceno, koliko je pomoč potrebna. Potrebe po tej finančni podpori se med postopkom

v teku ne more resno oceniti vnaprej. Zato mora biti pomanjkanje sredstev odločilni dejavnik za odobritev pravne pomoči med postopkom;

2.10 **zahteva** sorazmernost prisilnih ukrepov (začasna omejitev prostosti), ker morajo migranti ob vrnitvi v domovino pogosto računati s strogimi povračilnimi ukrepi. Posamezne osebe so v svojem ravnanju nagnjene k skrajnostim; zato se prav tu človekove pravice ne smejo prezreti;

2.11 **poudarja**, da morajo biti države članice obvezane k dajanju ustrezne zdravstvene pomoči v času začasne omejitve prostosti;

2.12 **se zavzema** za to, da se vsebina Konvencije o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989 v celoti izvaja. Predvsem je treba poudariti svobodo misli, vesti in veroizpovedi, zaščito zasebnosti, zaščito pred nasiljem, zlorabo in zanemarjanjem, pravico do preventivnega zdravstvenega varstva, pravico do izobraževanja, obiskovanja šole in poklicnega izobraževanja ter zaščito manjšin;

2.13 **poudarja**, da je za sistematično delovanje te direktive treba zagotoviti, da se na ozemlju posameznih držav članic priznajo in omogočijo vročitve drugih držav članic. To je treba zagotoviti s sklenitvijo dvo- ali večstranskih sporazumov, ki morajo vsebovati tudi potrebno sodelovanje med organi;

2.14 **se zavzema** za vzpostavitev centralnega sistema informacijske tehnologije za shranjevanje osebnih podatkov. Organi pregona v posameznih državah članicah bi morali imeti dostop do tega sistema in bi morali izvajati potrebne prenose podatkov.

Priporočilo 1

Člen 5

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p style="text-align: center;">Člen 5</p> <p>Družinska razmerja in največje koristi otroka</p> <p>Pri izvajanju te direktive države članice upoštevajo naravo in trdnost družinskih razmerij državljanov tretje države, trajanje njihovega bivanja v državi članici ter obstoj družinskih, kulturnih in socialnih vezi z njihovo državo izvora. Upoštevajo tudi največje koristi otroka v skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989.</p>	<p style="text-align: center;">Člen 5</p> <p>Družinska razmerja in največje koristi otroka</p> <p>Pri izvajanju te direktive države članice upoštevajo naravo in trdnost družinskih razmerij državljanov tretje države v skladu s členom 8 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, trajanje njihovega bivanja v državi članici ter obstoj družinskih, kulturnih in socialnih vezi z njihovo državo izvora. Upoštevajo tudi največje koristi otroka v skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989.</p>

Obrazložitev

Odbor regij meni, da je zlasti pomembno, da človekove pravice, kot so določene v predpisih zakonodaje Skupnosti, predvsem v Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, predstavljajo temelj za nove standarde. Z izrecnim in obveznim sklicevanjem na konkretne člene konvencije je treba zagotoviti, da bodo države članice pri prenosu direktive upoštevale človekove pravice. Obstaja nevarnost, da se nedorečene formulacije („na primeren način“, „v skladu“) razumejo kot neprimerno velik manevrski prostor.

Priporočilo 2

Člen 6(2)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p>Člen 6</p> <p>Odločitev o vrnitvi</p> <p>2. Odločitev o vrnitvi omogoča ustrezno obdobje do štirih tednov za prostovoljni odhod, razen če obstajajo razlogi, zaradi katerih bi lahko verjeli, da lahko zadevna oseba v takšnem obdobju pobegne. V tem obdobju se lahko naložijo določene obveznosti, ki so namenjene preprečevanju tveganja pobega, kot so redno javljanje organom, vloga finančne garancije, predložitev dokumentov ali obveznost zadrževanja na določenem mestu.</p>	<p>Člen 6</p> <p>Odločitev o vrnitvi</p> <p>2. Odločitev o vrnitvi omogoča ustrezno obdobje do štirih tednov za prostovoljni odhod, razen če obstajajo razlogi, zaradi katerih bi lahko verjeli, da lahko zadevna oseba v takšnem obdobju pobegne. V tem obdobju se lahko naložijo določene obveznosti, ki so namenjene preprečevanju tveganja pobega, kot so redno javljanje organom, vloga finančne garancije, predložitev dokumentov ali obveznost zadrževanja na določenem mestu.</p> <p>2.a) Begosumnost se ne domneva že samo zato, ker državljan tretje države nezakonito prebiva na ozemlju države članice.</p>

Obrazložitev

Predlagana dopolnitev pojasnjuje, da se en sam primer nezakonitega bivanja na ozemlju države članice ne sme obravnavati kot prepričljiv razlog za begosumnost. Tak način ravnanja bi predstavljal nedopustno vnaprejšnjo obsodbo, ki je v nasprotju s členom 6 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (pravica do poštenega sojenja).

Priporočilo 3

Člen 6(5)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p>Člen 6</p> <p>Odločitev o vrnitvi</p> <p>5. Države članice se lahko kadar koli odločijo za izdajo nevezanega dovoljenja za bivanje ali za drugačno dovoljenje, ki zaradi sočutja, humanitarnih razlogov ali drugih razlogov omogoča pravico do bivanja državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju. V tem primeru se odločitev o vrnitvi ne izda, če pa je že bila izdana, se prekliče.</p>	<p>Člen 6</p> <p>Odločitev o vrnitvi</p> <p>5. Države članice se lahko kadar koli odločijo za izdajo nevezanega dovoljenja za bivanje ali za drugačno dovoljenje, ki zaradi sočutja, humanitarnih razlogov ali drugih razlogov omogoča pravico do bivanja državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju. V tem primeru se odločitev o vrnitvi ne izda, če pa je že bila izdana, se prekliče.</p> <p>5.a) <u>Države članice ščitijo žrtve in priče trgovine z ljudmi. V teh primerih se odločitev o vrnitvi ne izda ali se, če je bila že izdana, prekliče, dokler se ne zagotovi, da žrtev in prič trgovine z ljudmi ni mogoče vrniti v tretjo državo, kjer bodo varne. Da bi države članice omogočile pravi razvoj dejavnosti za zaščito pravic migrantov, se mora EU odločiti glede različnih mehanizmov za zagotavljanje finančne pomoči.</u></p>

Obrazložitev

Odbor regij želi s predlagano spremembo poudariti pomen zaščite te preganjane skupine ljudi. Žrtev in prič trgovine z ljudmi se ne sme le izkoriščati za namene kazenskih postopkov, ampak je treba pred njihovim vračanjem upoštevati položaj v matični državi, da bi s tem preprečili izsiljevanje in grožnje storilcev kaznivih dejanj.

EU mora biti skupaj pristojna za vse politike glede nezakonitega preseljevanja, ki trenutno ni problem posamezne države, ampak izziv za EU kot celoto. Finančne perspektive EU za obdobje 2007–2013 zagotavljajo mehanizme za finančno pomoč v okviru programa za območje svobode, varnosti in pravice. Nekateri vidiki tega programa so namenjeni migracijski politiki ter politiki vključevanja in se jih lahko delno uporablja za te namene.

Priporočilo 4

Člen 8(2)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. - 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p style="text-align: center;">Člen 8 Odlog</p> <p>1. Države članice lahko ob upoštevanju posebnih okoliščin posameznega primera odložijo izvrševanje odločitve o vrnitvi za ustrezno obdobje.</p> <p>2. Države članice odložijo izvrševanje odredbe o odstranitvi tako dolgo, dokler trajajo naslednje navedene okoliščine:</p> <p>a) nezmožnost državljana tretje države za potovanje ali za prevoz v državo vračanja zaradi njegovega ali njenega fizičnega ali duševnega stanja;</p> <p>b) tehnični razlogi, kot je pomanjkanje prevoznih zmogljivosti ali druge težave, ki onemogočajo izvrševanje odstranitve na human način in ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in dostojanstva državljana tretje države;</p> <p>c) pomanjkanje zagotovila, da se lahko mladoletniki brez spremstva po oceni razmer, v katere bo mladoletnik vrnjen, na kraju odhoda ali prihoda predajo družinskemu članu, enakovrednemu zastopniku, skrbniku mladoletnika ali pristojnemu uradniku države vračanja.</p> <p>3. Če se izvršba odločitve o vrnitvi ali odredbe o odstranitvi odloži, kot je določeno v odstavkih 1 in 2, se lahko zadevnemu državljanu tretje države naložijo določene obveznosti, ki so namenjene preprečevanju tveganja pobega, kot so redno javljanje organom, vloga finančne garancije, predložitev dokumentov ali obveznost zadrževanja na določenem mestu.</p>	<p style="text-align: center;">Člen 8 Odlog</p> <p>1. Države članice lahko ob upoštevanju posebnih okoliščin posameznega primera odložijo izvrševanje odločitve o vrnitvi za ustrezno obdobje.</p> <p>2. Države članice odložijo izvrševanje odredbe o odstranitvi tako dolgo, dokler trajajo naslednje navedene okoliščine:</p> <p>a) nezmožnost državljana tretje države za potovanje ali za prevoz v državo vračanja zaradi njegovega ali njenega fizičnega ali duševnega stanja;</p> <p>b) tehnični razlogi, kot je pomanjkanje prevoznih zmogljivosti ali druge težave, ki onemogočajo izvrševanje odstranitve na human način in ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in dostojanstva državljana tretje države;</p> <p>e) pomanjkanje zagotovila, da se lahko mladoletniki brez spremstva po oceni razmer, v katere bo mladoletnik vrnjen, na kraju odhoda ali prihoda predajo družinskemu članu, enakovrednemu zastopniku, skrbniku mladoletnika ali pristojnemu uradniku države vračanja.</p> <p><u>2.a) Države članice morajo izvršitev odločitve o vrnitvi mladoletnikov odlagati tako dolgo, dokler ne dobijo zadostnega zagotovila, da se lahko mladoletniki brez spremstva po oceni prednostnega interesa mladoletnika in razmer, v katere bo le-ta vrnjen, na kraju odhoda ali prihoda predajo družinskemu članu, enakovrednemu zastopniku, skrbniku mladoletnika ali pristojnemu uradniku države vračanja.</u></p> <p>3. Če se izvršba odločitve o vrnitvi ali odredbe o odstranitvi odloži, kot je določeno v odstavkih 1 in 2, se lahko zadevnemu državljanu tretje države naložijo določene obveznosti, ki so namenjene preprečevanju tveganja pobega, kot so redno javljanje organom, vloga finančne garancije, predložitev dokumentov ali obveznost zadrževanja na določenem mestu.</p>

Obrazložitev

Tudi brez takšne ocene je izvršitev vrnitve mladoletnikov v nasprotju z vsemi mednarodnimi konvencijami o človekovih pravicah in zlasti s Konvencijo o otrokovih pravicah, ki jo je sprejela generalna skupščina Združenih narodov; ta ocena je bistvenega pomena na podlagi prednostnega interesa mladoletnika, ki bi moral biti osnova za vsakega mladoletnika, ki ga zadeva odločitev.

Priporočilo 5

Člen 9(3)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p style="text-align: center;">Člen 9(3)</p> <p style="text-align: center;">Prepoved ponovnega vstopa</p> <p>3. Prepoved ponovnega vstopa se lahko prekliče, zlasti ko:</p> <p>a) za zadevnega državljana tretje države prvič velja odločitev o vrnitvi ali odredba o odstranitvi;</p> <p>b) se je zadevni državljan tretje države spet javil konzularnemu predstavništvu države članice;</p> <p>c) je zadevni državljan tretje države povrnil vse stroške svojega prejšnjega postopka vračanja.</p>	<p style="text-align: center;">Člen 9(3)</p> <p style="text-align: center;">Prepoved ponovnega vstopa</p> <p>3. Prepoved ponovnega vstopa se lahko prekliče kadar koli, zlasti ko:</p> <p>a) za zadevnega državljana tretje države prvič velja odločitev o vrnitvi ali odredba o odstranitvi;</p> <p>b) se je zadevni državljan tretje države spet javil konzularnemu predstavništvu države članice;</p> <p>c) je zadevni državljan tretje države povrnil vse stroške svojega prejšnjega postopka vračanja.</p>

Obrazložitev

Predlagana sprememba natančneje določa predpis. Predvsem izrecna povezava preklica prepovedi ponovnega vstopa in poravnave vseh stroškov prejšnjega postopka vračanja (točka c) bi lahko vodila k nepošteni pozitivni diskriminaciji bogatih ali celo združb premožnih tihotapcev. Po mnenju Odbora regij je tudi smisel zahteve po javljanju konzularnemu predstavništvu zaenkrat nejasen.

Priporočilo 6

Člen 12(3)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p style="text-align: center;">Člen 12</p> <p style="text-align: center;">Pravna sredstva</p> <p>3. Države članice zagotovijo, da ima zadevni državljan tretje države možnost dostopa do pravnega svetovanja in zastopanja. Osebam, ki nimajo zadostnih sredstev, se odobri pravna pomoč, kolikor je ta potrebna za učinkovito zagotovitev dostopa do sodnega varstva.</p>	<p style="text-align: center;">Člen 12</p> <p style="text-align: center;">Pravna sredstva</p> <p>3. Države članice zagotovijo, da ima zadevni državljan tretje države možnost dostopa do pravnega svetovanja in zastopanja. Osebam, ki nimajo zadostnih sredstev, se odobri pravna pomoč kolikor je ta potrebna za učinkovito zagotovitev dostopa do sodnega varstva.</p>

Obrazložitev

Odbor regij priporoča, da se osebam, ki nimajo zadostnih sredstev, zagotovi pravna pomoč ne glede na oceno, koliko je pomoč potrebna. Potrebe po tej finančni podpori med postopkom v teku ni mogoče resno oceniti vnaprej. Zato mora biti pomanjkanje sredstev odločilni dejavnik za odobritev pravne pomoči med postopkom.

Priporočilo 7

Člen 14(1)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p style="text-align: center;">Člen 14</p> <p style="text-align: center;">Začasna omejitev prostosti</p> <p>1. Če obstajajo resni razlogi, zaradi katerih bi lahko verjeli, da obstaja tveganje pobega in če ne bi bilo zadostno, da bi uporabili manj prisilne ukrepe, kot so redno javljanje organom, vloga finančne garancije, predložitev dokumentov ali obveznost zadrževanja na določenem mestu ali drugi ukrepi za preprečitev navedenega tveganja, države članice državljanu tretje države, za katerega velja ali bo veljala odredba o odstranitvi ali odločitev o vrnitvi, začasno omejijo prostost.</p>	<p style="text-align: center;">Člen 14</p> <p style="text-align: center;">Začasna omejitev prostosti</p> <p>1. Če obstajajo resni razlogi, zaradi katerih bi lahko verjeli, da obstaja tveganje pobega in če ne bi bilo zadostno, da bi uporabili manj prisilne ukrepe, kot so redno javljanje organom, vloga finančne garancije, predložitev dokumentov ali obveznost zadrževanja na določenem mestu ali drugi ukrepi za preprečitev navedenega tveganja, države članice državljanu tretje države, za katerega velja ali bo veljala odredba o odstranitvi ali odločitev o vrnitvi, začasno omejijo prostost. <u>Velja člen 6(2a).</u></p>

Obrazložitev

Predlagano dopolnilo pojasnjuje, da se en sam primer nezakonitega bivanja na ozemlju države članice ne sme obravnavati kot prepričljiv razlog za begosumnost. Tak način ravnanja bi predstavljal nedopustno vnaprejšnjo obsodbo, ki je v nasprotju s členom 6 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (pravica do poštenega sojenja).

Priporočilo 8

Člen 15(1)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p style="text-align: center;">Člen 15</p> <p style="text-align: center;">Pogoji začasne omejitve prostosti</p> <p>1. Države članice zagotovijo, da se državljani tretje države, za katere velja začasna omejitev prostosti, obravnavajo na human in dostojanstven način ob spoštovanju njihovih temeljnih pravic in v skladu z mednarodnim in nacionalnim pravom. Na zahtevo jim mora biti takoj omogočeno, da vzpostavijo stik s pravnimi zastopniki, družinskimi člani in pristojnimi konzularnimi organi ter z ustreznimi mednarodnimi in nevladnimi organizacijami.</p>	<p style="text-align: center;">Člen 15</p> <p style="text-align: center;">Pogoji začasne omejitve prostosti</p> <p>1. Države članice zagotovijo, da se državljani tretje države, za katere velja začasna omejitev prostosti, obravnavajo na human in dostojanstven način ob spoštovanju člena 3 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin njihovih temeljnih pravic in v skladu z mednarodnim in nacionalnim pravom. Posebno pozornost se namenja sorazmernosti prisilnih ukrepov. Na zahtevo jim mora biti takoj omogočeno, da vzpostavijo stik s pravnimi zastopniki, družinskimi člani in pristojnimi konzularnimi organi ter z ustreznimi mednarodnimi in nevladnimi organizacijami.</p>

Obrazložitev

Predlagana sprememba pojasnjuje obvezo iz člena 3 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, da se nikogar ne sme mučiti ali nečloveško in ponižujoče z njim ravnati ali ga kaznovati.

Odbor regij zlasti poudarja zahtevo po sorazmernosti prisilnih ukrepov, ker morajo migranti ob vrnitvi v domovino pogosto računati s strogimi povračilnimi ukrepi. Posamezne osebe so v svojem ravnanju nagnjene k skrajnostim, zato se prav tu človekove pravice ne smejo prezreti.

Priporočilo 9

Člen 15(2)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p style="text-align: center;">Člen 15</p> <p style="text-align: center;">Pogoji začasne omejitve prostosti</p> <p>2. Začasna omejitev prostosti se izvaja v specializiranih objektih za začasno omejitev prostosti. Če država članica ne more zagotoviti nastanitve v specializiranem objektu za začasno omejitev prostosti in mora za to uporabiti nastanitev v zaporu, zagotovi, da so državljani tretjih držav, za katere velja začasna omejitev prostosti, stalno fizično ločeni od navadnih zapornikov.</p> <p>Posebna pozornost se posveti razmeram ranljivih oseb. Države članice zagotovijo, da mladoletniki začasne omejitve prostosti ne prestajajo v običajnih zaporih. Mladoletniki brez spremstva so ločeni od odraslih, razen če se presodi, da ima otrok največjo korist, če se tega ne stori.</p>	<p style="text-align: center;">Člen 15</p> <p style="text-align: center;">Pogoji začasne omejitve prostosti</p> <p>2. Začasna omejitev prostosti se izvaja v specializiranih objektih za začasno omejitev prostosti. Če država članica ne more zagotoviti nastanitve v specializiranem objektu za začasno omejitev prostosti in mora za to uporabiti nastanitev v zaporu, zagotovi, da so državljani tretjih držav, za katere velja začasna omejitev prostosti, stalno fizično ločeni od navadnih zapornikov. <u>V primeru fizičnih in psihičnih težav se zagotovi ustrezna zdravstvena oskrba. Posebna pozornost se posveti oskrbi travmatiziranih oseb.</u></p> <p><u>Posebna pozornost se posveti potrebam žensk in deklet. Vsekakor so ženske prostorsko ločene od moških v času začasne omejitve prostosti.</u></p> <p>Posebna pozornost se posveti razmeram ranljivih oseb. <u>Države članice poskrbijo za spoštovanje Konvencije o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989.</u> Države članice <u>zlasti</u> zagotovijo, da mladoletniki začasne omejitve prostosti ne prestajajo v običajnih zaporih. Mladoletniki brez spremstva so ločeni od odraslih, razen če se presodi, da ima otrok največjo korist, če se tega ne stori.</p>

Obrazložitev

Predlagane spremembe pojasnjujejo, da so države članice obvezane dajati ustrezno zdravstveno pomoč v času začasne omejitve prostosti.

Pravice žensk in deklet je treba izrecno navesti.

Vsebino Konvencije o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989 je treba v celoti izvajati. Predvsem je treba poudariti svobodo misli, vesti in veroizpovedi, zaščito zasebnosti, zaščito pred nasiljem, zlorabo in zanemarjanjem, pravico do preventivnega zdravstvenega varstva, pravico do izobraževanja, obiskovanja šole in poklicnega izobraževanja ter zaščito manjšin.

Priporočilo 10

Člen 11(1)

Predlagano besedilo Evropske komisije COM(2005) 391 konč. – 2005/0167 (COD)	Sprememba
<p style="text-align: center;">Člen 11</p> <p style="text-align: center;">Oblika</p> <p>1. Odločitve o vrnitvi in odredbe o odstranitvi se izdajo pisno.</p> <p>Države članice zagotovijo, da se v odločitvi in/ali v odredbi navedejo dejanski in pravni razlogi in da se zadevni državljani tretje države pisno obvesti o razpoložljivih pravnih sredstvih.</p>	<p style="text-align: center;">Člen 11</p> <p style="text-align: center;">Oblika</p> <p>1. Odločitve o vrnitvi in odredbe o odstranitvi se izdajo pisno.</p> <p>Države članice zagotovijo, da se v odločitvi in/ali v odredbi navedejo dejanski in pravni razlogi in da se zadevni državljani tretje države pisno obvesti o razpoložljivih pravnih sredstvih.</p> <p>1.a) Države članice priznajo in omogočijo vročitev uradnih dokumentov in odločitev drugih držav članic v okviru zgoraj navedenih postopkov.</p>

Obrazložitev

Za sistematično delovanje te direktive je treba zagotoviti, da se na ozemlju posameznih držav članic priznajo in omogočijo vročitve drugih držav članic. To je treba zagotoviti s sklenitvijo dvo- ali večstranskih sporazumov, ki morajo vsebovati tudi potrebno sodelovanje med uradi.

Priporočilo 11

Nov člen 16 a

Bruselj,
COM(2005) 391 konč.

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU

Zgoraj navedeni dokument sedaj obsega poglavja od I do VI.

Odbor regij želi besedilo dopolniti s poglavjem V a):

Poglavje V a) CENTRALNI SISTEM IT

Člen 16a

Centralni sistem IT za shranjevanje osebnih podatkov

1. Države članice v centralnem sistemu IT, ki ga zagotavlja EU, shranjujejo in posodablajo za postopek pomembne osebne podatke državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU in ki jih vrača oziroma jih bo vrnila posamezna država članica.
2. Organi odkrivanja in pregona v državah članicah imajo dostop do tega sistema in so zavezani k prenosu podatkov, ki je naveden v odstavku 1.

V Bruslju, 27. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o predlogu priporočila o transnacionalni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja: Evropska listina kakovosti za mobilnost

(2006/C 206/07)

ODBOR REGIJ JE:

ob upoštevanju predloga priporočila Evropskega parlamenta in Sveta o *transnacionalni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja: Evropska listina kakovosti za mobilnost* COM(2005) 450 konč.;

ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 10. oktobra 2005, da v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 10. novembra 2005, da zadolži komisijo za kulturo in izobraževanje za pripravo mnenja o tej zadevi;

ob upoštevanju mnenja komisije za kulturo, izobraževanje in raziskave, sprejetega 1. marca 2006 (CdR 34/2006 rev. 1) (poročevalec: g. Luciano Caveri, predsednik avtonomne dežele Aoste (IT/ALDE)),

na 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila 2006 (seja z dne 27. aprila) sprejel naslednje mnenje.

1. Ugotovitve Odbora regij

usmerjanje in prilagajanje svojih sposobnosti v tujem okolju prispevajo k izboljšanju strategij uporabe lastnih intelektualnih sposobnosti ter ovrednotenju in krepitvi samostojnosti in komunikacijskih sposobnosti;

Odbor regij

1.1 **se seznanja z dejstvom**, da je Evropa v okviru lizbonske strategije vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje priznala kot enega od temeljev osebnega in poklicnega razvoja. Izobraževanje in usposabljanje bosta odločilnega pomena na področju tehnoloških inovacij in konkurence, ustvarjanja delovnih mest in priprav oseb, ki bodo ta mesta zasedle, in sicer ne le pri pripravah na določeno poklicno pot, ampak tudi skozi vse poklicno življenje;

1.2 **poudarja**, da je učenje učinkovitejše, če se ga razume in obravnava kot proces aktivnega raziskovanja in ne kot pasivno sprejemanje učnih vsebin. Dandanes so programi usposabljanja za odrasle učinkovitejši, če omogočajo razvoj sposobnosti, ki jih zahteva sodobna družba, ter tako zainteresiranim omogočijo, da zavestno izpolnjujejo svojo vlogo in poklicno prihodnost kot posamezniki in kot državljani. Udeležba v programih usposabljanja ima polno vrednost, ko udeleženci aktivno načrtujejo svojo poklicno in osebno prihodnost, da bi zagotovili svoj osebni razvoj, hkrati pa prispevali k družbenemu napredku;

1.3 **poudarja**, da so zlasti izobraževanje, poklicno usposabljanje in delo v tujini instrumenti, ki spodbujajo k razmisleku o lastnih kognitivnih vzorcih in strategijah. Prizadevanja za

1.4 **trdi**, da ima izkušnja z usposabljanjem ali poklicna izkušnja v neki drugi državi za izobraževanje pomen, ki presega zgolj nadgrajevanje poklicnega izobraževanja, če je ustrezno pripravljena, usmerjena in podprta. Če kulture ne dojemamo le kot skupka znanj, pač pa tudi kot vedenjske vzorce, vrednote in praktična znanja določene skupine oseb, kaj je torej lahko boljša podlaga za oblikovanje resnične kulture Evropske unije kot izkušnja v tujini;

1.5 **ugotavlja**, da sta predpogoja za medkulturni pristop k drugačnim razmeram dovzetnost za izmenjave in sposobnost empatije. Zato sta prednostni področji, na katerih lahko gradimo, da se bomo zmožni spoprijemati z različnostjo in priznati kompleksno naravo različnih kultur, delo in usposabljanje. Pomen, ki ga imata ti dve področji, raznolikost in prožnost njihovih oblik organizacije ter medsebojni odnosi omogočajo premagovanje predsodkov in posploševanj;

1.6 **meni**, da izboljšanje kakovosti izkušenj z mobilnostjo ustvarja pogoje, potrebne za polno priznavanje vloge posameznikov pri dviganju ravni znanja in kvalifikacij v matični državi in pri bogatjenju države gostiteljice z novimi znanji, kulturnimi spodbudami, tradicijami in jezikovnim znanjem;

1.7 **pozdravlja** predlog Komisije, ker prispeva k izboljšanju splošne kakovosti evropskega izobraževanja s tem, da predlaga model, ki v središče postavlja posameznika in tako zagotavlja, da bo predlagano izobraževanje kar najbolj izkoriščeno ter da bo imelo optimalne učinke na posameznika in družbo;

1.8 **poudarja**, da bi se vrednost, ki jo posamezniki pripisujejo svojim izkušnjam z izmenjavami ter vrednost, ki jo takim izkušnjam in programom mobilnosti na splošno pripisujejo matične države in države gostiteljice, morali na nek način ujemati. Priporočila Evropske listine kakovosti za mobilnost so v tem smislu predpogoj za to, da bodo udeleženci po vrnitvi iz tujine imeli pozitivne izkušnje z izmenjavami, tako v državi gostiteljici kot v matični državi. To usmeritev je veliko lažje izpeljati, če se programi mobilnosti upravljajo in usklajujejo na lokalni in regionalni ravni;

1.9 **meni**, da je ravno lokalne in regionalne skupnosti in oblasti lahko zagotovijo ustrezne in natančne informacije ter spodbujajo posameznike k izkoriščanju priložnosti za bivanje v tujini zaradi izobraževanja. Ravno tako se na tej ravni lahko zagotovi, da bodo posamezniki svoje izkušnje z bivanjem v tujini znali umestiti v lastni načrt poklicnega razvoja ter pridobljene sposobnosti unovčiti v delovnem okolju svoje države. Lokalne uprave lahko torej bistveno vplivajo na kakovost in učinkovitost programov mobilnosti;

1.10 **ugotavlja**, da so regionalne in lokalne oblasti tiste, ki lahko najbolj zagotavljajo izvajanje širokih ukrepov za izboljšanje ozaveščenosti, namenjenih celotnemu prebivalstvu in zlasti mladim, o priložnostih, ki jih odpira mobilnost za kulturni in poklicni razvoj. Mobilnost omogoča ne le premagovanje gospodarskih ovir za celovit razvoj posameznika na poklicnem področju, ampak tudi premagovanje kulturnih ovir;

1.11 poleg tega **meni**, da je treba udeležencem omogočiti ne le ustrezne jezikovne, pedagoške in praktične priprave, ampak tudi usmerjevalne nasvete, s pomočjo katerih bodo sposobni oblikovati načrt lastnega kulturnega in poklicnega razvoja. Danes bi morali biti programi za evropsko poklicno mobilnost bolj kot kdajkoli prej osredotočeni na posameznika in predstavljati vir, ki ga je možno izkoristiti na trgu dela. Zato bo treba po vrnitvi iz tujine poenostaviti ocenjevanje pridobljenih izkušenj z vidika pridobljenih znanj, ki jih je mogoče uporabiti v domačem delovnem okolju. Instrument za to naj bi bila zlasti obstoječa orodja za priznavanje in ocenjevanje pridobljenih znanj (kot npr. Europass mobilnost);

1.12 **trdi**, da je poleg usklajevanja in stika z organi držav gostiteljic, katerih namen je nadzorovati kakovost logistične podpore in mentorstva, bistveno, da se zagotovi skrbno in splošno spremljanje z vidika nadzora in ocene učinkov mobilnosti na prebivalstvo v celoti ter na izobraževalne sisteme in na proizvodni sistem. V tem smislu je ključnega pomena ustvarjati sinergije med podjetji, izobraževalnimi ustanovami, šolami in univerzami, da bodo ti znali ovrednotiti formalno in neformalno znanje, ki so ga pridobili udeleženci programov mobilnosti;

1.13 **poudarja**, da ne smemo podcenjevati dejstva, da pri izvajanju Evropske listine kakovosti za mobilnost prihaja do izmenjave znanja ter do soočanja med lokalnimi organi in specializiranimi službami različnih držav članic, kar bi moralo omogočiti vzpostavitev skupnega načina dela. Ti procesi bodo nedvomno privedli do razvoja konstruktivnih projektov na najrazličnejših področjih, od teritorialnega gospodarskega razvoja do usposabljanja in izmenjav delavcev. To pa bo prispevalo k ustvarjanju ozračja zaupanja in sodelovanja, kar je podlaga za medsebojno priznavanje.

2. Priporočila Odbora regij

Priporočilo 1

Točka 1 priloge

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
<p>Evropska listina kakovosti za mobilnost</p> <p>1. Napotki in informacije</p> <p>Morebitni kandidati bi morali imeti dostop do zanesljivih virov napotkov in informacij glede možnosti za mobilnost in pogojev udeležbe.</p>	<p>Evropska listina kakovosti za mobilnost</p> <p>1. Napotki in informacije</p> <p>Morebitni kandidati bi morali imeti dostop do zanesljivih virov napotkov in informacij glede možnosti za mobilnost in pogojev udeležbe.</p> <p><u>Lokalna in regionalna raven imata ključno vlogo pri dostopu do informacij, zato bi, kjer je potrebno, stiki z lokalnimi in regionalnimi organi morali biti vključeni v programe mobilnosti.</u></p>

Obrazložitev

Morebitni udeleženci programov bodo informacije najprej iskali na lokalni in regionalni ravni. Ti dve ravni sta državljanom najbližji in najbolj poznata njihove potrebe. Zato sta v najboljšem položaju, da opozorita na obstoječe možnosti, načrtujeta dejavnosti in storitve usmerjanja ter podpore zainteresiranim, da se zagotovi čim večja udeležba državljanov pri programih ter boljša učinkovitost le-teh.

Priporočilo 2

Točka 3 priloge

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
<p>Evropska listina kakovosti za mobilnost</p> <p>3. Individualizacija</p> <p>Mobilnost zaradi izobraževanja in usposabljanja mora kar najbolj ustrezati osebni učni poti, usposobljenosti in motivaciji udeležencev ter biti načrtovana tako, da bo le-te razvijala ali dopolnjevala.</p>	<p>Evropska listina kakovosti za mobilnost</p> <p>3. Individualizacija</p> <p>Mobilnost zaradi izobraževanja in usposabljanja mora kar najbolj ustrezati osebni učni poti, usposobljenosti in motivaciji udeležencev ter biti načrtovana tako, da bo le-te razvijala ali dopolnjevala, <u>tako v okviru formalnega kot neformalnega izobraževanja, z uporabo neizključnih izobraževalnih metod in s posvečanjem posebne pozornosti vplivom neformalnega izobraževanja na mlajše učence.</u></p>

Obrazložitev

Formalnemu in neformalnemu izobraževanju je treba dati enak pomen.

Priporočilo 3

Točka 5 priloge

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
<p>Evropska listina kakovosti za mobilnost</p> <p>5. Jezikovni vidik</p> <p>Jezikovno znanje je bistvenega pomena za uspešno učenje. Udeleženci in njihove organizacije pošiljateljice in gostiteljice bi morali jezikovni pripravi nameniti posebno pozornost. Program mobilnosti bi moral vključevati:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pred odhodom preverjanje jezikovnega znanja in možnost obiskovanja tečajev jezika države gostiteljice in jezika predavanj, če se razlikujeta. — v državi gostiteljici jezikovno podporo in nasvet. 	<p>Evropska listina kakovosti za mobilnost</p> <p>5. Jezikovni vidik</p> <p>Jezikovno znanje je bistvenega pomena za uspešno učenje. <u>Za lažje vključevanje bi morali</u> udeleženci ter njihove organizacije pošiljateljice in gostiteljice jezikovni pripravi nameniti posebno pozornost, <u>zlasti tam, kjer se govorijo manjšinski jeziki.</u> Program mobilnosti bi moral vključevati:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pred odhodom preverjanje jezikovnega znanja in možnost obiskovanja tečajev jezika države gostiteljice in jezika predavanj, če se razlikujeta. — v državi gostiteljici jezikovno podporo in nasvet.

Obrazložitev

Tam, kjer se govorijo manjšinski jeziki, bi morale nacionalne agencije in agencije EU tesno sodelovati z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, da se študente spodbudi k obiskovanju tečajev teh jezikov, preden odpotujejo na izbrano izmenjavo.

Priporočilo 4

Točka 8 priloge

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
<p>Evropska listina kakovosti za mobilnost</p> <p>8. Priznavanje</p> <p>Če je študijsko obdobje v tujini ali napotitev v tujino sestavni del formalnega študija ali usposabljanja, mora biti to navedeno v načrtu učenja, udeležencem pa mora biti zagotovljena pomoč pri pridobivanju ustreznega priznavanja in potrdil. Iz načrta učenja mora biti razvidno, kako bo priznavanje izvedeno. Pri drugih vrstah mobilnosti, zlasti pri mobilnosti v okviru neformalnega učenja in usposabljanja, je treba izdati potrdilo, tako da bo udeleženec lahko zadovoljivo in verodostojno dokazal svojo dejavno udeležbo in rezultate učenja.</p>	<p>Evropska listina kakovosti za mobilnost</p> <p>8. Priznavanje</p> <p>Če je študijsko obdobje v tujini ali napotitev v tujino sestavni del formalnega študija ali usposabljanja, mora biti to navedeno v načrtu učenja, udeležencem pa mora biti zagotovljena pomoč pri pridobivanju ustreznega priznavanja in potrdil. Iz načrta učenja mora biti razvidno, kako bo priznavanje izvedeno. Pri drugih vrstah mobilnosti, zlasti pri mobilnosti v okviru neformalnega učenja in usposabljanja, je treba izdati potrdilo, tako da bo udeleženec lahko zadovoljivo in verodostojno dokazal svojo dejavno udeležbo in rezultate učenja.</p> <p><u>OR poudarja pomen priznavanja ter poziva države članice k uporabi obstoječih instrumentov na tem področju oziroma k oblikovanju ustreznih instrumentov, če ti ne obstajajo. Obstoječe instrumente za priznavanje je treba dobro izkoristiti, zlasti dokument Europass mobilnost, da se zagotovi pozitiven zaključek izkušenj udeležencev.</u></p>

Obrazložitev

Poudariti je treba pomen priznavanja sposobnosti in diplom, pridobljenih v okviru programov izmenjav, da se bo povečala preglednost kvalifikacij ter s tem mobilnost delavcev in študentov. OR poziva države članice k uporabi obstoječih instrumentov za priznavanje.

Priporočilo 5

Točka 9 priloge

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
<p>9. Ponovna vključitev in vrednotenje</p> <p>Udeležencem bi bilo treba ob vrnitvi svetovati, kako uporabiti v tujini pridobljeno usposobljenost in znanje. Ob vrnitvi po daljši odsotnosti bi bilo treba osebam ustrezno pomagati pri njihovem ponovnem vključevanju v domače družbeno, šolsko ali poklicno okolje. Udeleženci bi morali skupaj z odgovornimi organizacijami pravilno ovrednotiti pridobljene izkušnje in presoditi, ali so bili izpolnjeni cilji načrta učenja.</p>	<p>9. Ponovna vključitev in vrednotenje</p> <p>Udeležencem bi bilo treba ob vrnitvi svetovati, kako uporabiti v tujini pridobljeno usposobljenost in znanje. Ob vrnitvi po daljši odsotnosti bi bilo treba osebam ustrezno pomagati pri njihovem ponovnem vključevanju v domače družbeno, šolsko ali poklicno okolje. Udeleženci bi morali skupaj z odgovornimi organizacijami pravilno ovrednotiti pridobljene izkušnje in presoditi, ali so bili izpolnjeni cilji načrta učenja.</p> <p><u>Glede na potrebe bi morale pristojne oblasti udeležence, ki so imeli z izmenjavami pozitivne izkušnje, angažirati ali zaposliti kot „ambasadorje mobilnosti“. Ti bi lahko spodbujali druge, da sledijo njihovim izkušnjam, ter jim ponujali znanje in nasvete iz prve roke.</u></p>

V Bruslju, 27. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o predlogu odločbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem letu medkulturnega dialoga (2008)

(2006/C 206/08)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju predloga Komisije o *Evropskem letu medkulturnega dialoga 2008* (COM(2005) 467 konč.);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 16. novembra 2005, da se v skladu členom 128 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej zadevi posvetuje z Odborom regij;

ob upoštevanju sklepa svojega predsedstva z dne 12. aprila 2005, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadolži za pripravo mnenja na to temo;

ob upoštevanju člena 151 Pogodbe ES, ki določa, da „Skupnost pri svoji dejavnosti na podlagi drugih določb te pogodbe upošteva kulturne vidike, zlasti zaradi spoštovanja in spodbujanja raznolikosti svojih kultur“;

ob upoštevanju člena 22 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, ki opredeljuje, da „Unija spoštuje kulturno, versko in jezikovno raznolikost“;

ob upoštevanju Konvencije UNESCO o zaščiti različnosti **kulturnih** vsebin in umetniških izrazov z dne 20. oktobra 2005;

ob upoštevanju mnenja komisije za kulturo, izobraževanje in raziskave, ki ga je sprejela 1. marca 2006 (CdR 44/2006 rev. 1) (poročevalec: András Mátyás, župan mesta Szirák – HU/UEN-EA);

na 64. plenarnem zasedanju 26. in 27. aprila 2006 (seja z dne 27. aprila) sprejel naslednje mnenje.

1. Uvod

z ostalim svetom prek trgovine, izobraževanja, prostega časa in splošne globalizacije, večja medsebojno vplivanje državljanov v Evropi;

Odbor regij

1.1 **znova poudarja**, da je moč Evrope v njeni raznolikosti in da je spoštovanje kulturne, jezikovne, etnične in verske raznolikosti eno temeljnih načel procesa evropskega povezovanja, katerega cilj ni izenačiti razlike ali oblikovati enotno identiteto, temveč spodbujati večje sodelovanje in boljše razumevanje med prebivalci Evrope;

1.2 **ugotavlja** trenutno stopnjo migracije v Evropski uniji. Javna uprava mora priseljencem zagotoviti vsa razpoložljiva sredstva, da postanejo vir medkulturne izmenjave in da se popolnoma vključijo v našo družbo;

1.3 **ugotavlja**, da združeni učinek zaporednih širitev Unije, naraščajoče mobilnosti, ki izhajajo iz enotnega trga, starih in novih migracijskih tokov, vse pomembnejših izmenjav

1.4 **pozdravlja** pobudo Evropske komisije glede evropskega leta medkulturnega dialoga 2008 in odobrava njen glavni cilj, da se evropski državljani in vsi, ki živijo v Evropski uniji, zavedo pomembnosti spodbujanja dejavnega evropskega državljanstva, ki je odprto v svet, in vloge skupne evropske kulturne dediščine pri oblikovanju skupnosti z vrednotami, ki priznava vse raznolikosti in temelji na spoštovanju skupnih vrednot Evropske unije. Evropsko leto medkulturnega dialoga je enkratna priložnost za ozaveščanje državljanov in njihovo vključevanje; v okviru tega medkulturnost predvideva dialog, ki bo združeval vsa področja in vse sestavne dele družbe;

1.5 **pozdravlja** zamisel, da so države članice prek drugih pobud za spodbujanje medkulturnega dialoga tesno povezane s projektom, in **odobrava**, da se posebna pozornost nameni dopolnjevanju Evropskega leta medkulturnega dialoga s pobudami za medkulturni dialog, ki se izvajajo v sodelovanju z državami EFTE, državami Zahodnega Balkana in državami, ki sodelujejo pri evropski sosedski politiki.

1.6 **poudarja** dejstvo, da imajo lokalne in regionalne oblasti

- široke pristojnosti pri spodbujanju medkulturnih dejavnosti in dialoga ter pomembno odgovornost pri oblikovanju in podpori naše bogate kulturne raznolikosti ter vključevanju različnih obstoječih skupin v družbo;
- ključno vlogo pri širjenju in izvajanju najboljših praks in izmenjave izkušenj na tem področju, ker zagotavljajo predvsem koordinacijo večrazsežnih lokalnih in regionalnih mrež v kulturnem sektorju in pri tem združujejo vse udeležence.

2. Pomen medkulturnega dialoga

Odbor regij

2.1 **poudarja**, da je osnovno načelo evropskega povezovanja spoštovanje in spodbujanje kulturne raznolikosti. Kulturna raznolikost je vir bogastva, ki ga je treba ohraniti, in ena izmed glavnih značilnosti evropske identitete. Zato je treba vrednote, ki so glavna značilnost evropske identitete, zagovarjati. Medkulturni dialog je v tem pogledu ključno sredstvo za spodbujanje boljšega razumevanja kulturne raznolikosti;

2.2 **poudarja**, da lahko medkulturni dialog spodbuja boljše razumevanje predvsem kulturnih tradicij, verskih praks in zgodovine. Tak pristop nas lahko prav tako zavaruje pred dvojnimi tveganjem: pred kulturno ravnodušnostjo in podcenjevanjem ter naraščajočim pojavom rasističnega in ksenofobičnega vedenja, ki spodbuja asocialno obnašanje. OR **poudarja**, da je treba okrepiti medkulturno sodelovanje, s čimer bi zagotovili, da kulturne razlike postanejo sredstvo za krepitev vezi med državljani v večjezični in multikulturni Evropi ⁽¹⁾;

2.3 **poudarja**, da medkulturni dialog med drugim pomaga preprečevati nastanek ekstremizma v nekaterih družbenih skupinah;

2.4 **poudarja**, da želi podpreti predvsem bolj učinkovito vključevanje priseljencev;

2.5 **poudarja**, da medkulturni dialog lahko pomaga razširjati temeljne vrednote zasebnega, družbenega in javnega življenja, kot so solidarnost, strpnost, demokracija in razumevanje kulturne raznolikosti. Prav tako lahko spodbuja sposobnost komunikacije med različnimi kulturnimi skupinami in tudi sodelovanje pri demokratičnih postopkih odločanja. Ta dialog je ključnega pomena, če se razizem, ksenofobija in napetosti

povečajo. Pravica do različnosti ne upravičuje različnih pravic pred zakonom;

2.6 **opozarja**, da lahko medkulturni dialog pomaga zmanjšati socialno izključenost, izoliranost in marginalizacijo prikrajšanih družbenih skupin, predvsem priseljencev. Kultura in sodelovanje pri kulturnih dejavnostih lahko tem skupinam omogočita nove možnosti za krepitev njihove identitete in samozavesti ter tudi nov položaj v družbi;

2.7 **zahteva**, da se na lokalni ravni oblikuje trajni instrument za podporo medkulturnega dialoga in dejavnosti na tem področju, da se spodbudijo različne pobude v teku in krepijo kulturne izmenjave med državljani z ukrepi, ki se osredotočajo na kulturo, šport, mlade itd.;

2.8 **priporoča**, da se bolj poudari horizontalno vključevanje kulture v vsa politična področja, predvsem pa v področje izobraževanja, socialne in zaposlovalne politike ter športa.

3. Vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri spodbujanju medkulturnega dialoga

Odbor regij

3.1 **poziva** k spodbujanju manj razširjenih jezikov in regionalnih jezikov v Evropi, vključno z jeziki nekaterih manjših držav članic EU;

3.2 **poudarja**, da so lokalne in regionalne oblasti zaradi povezanosti z državljani na strateško najboljšem položaju, da odgovarjajo na posebne potrebe in zahteve različnih kulturnih skupin v EU in dejansko pritegnejo lokalne in regionalne skupnosti k spodbujanju boljšega medkulturnega dialoga;

3.3 **poziva** lokalne in regionalne oblasti, da resnično sodelujejo pri organizaciji evropskega leta medkulturnega dialoga in predvsem pripravijo informativne kampanje na lokalni in regionalni ravni. Ker zastopajo lokalne skupnosti in so z njimi v tesnih odnosih, jim to omogoča, da lahko kar najbolje zagotavljajo državljanom in predvsem ogroženim skupinam dostop do različnih dejavnosti in tako najboljše izkoristijo ponujene priložnosti;

3.4 **poudarja**, da je ne glede na dejavnosti na ravni mednarodne diplomacije zelo pomembno, zlasti, ker je nedvomno tudi zelo zapleteno, da se na lokalni in regionalni ravni oblikujejo predpisi in programi za boj proti socialni in kulturni izključenosti;

⁽¹⁾ CdR 227/98 fin.

3.5 **poudarja**, da je za učinkovito spodbujanje medkulturnega dialoga treba vzpostaviti sodelovanje na lokalni in regionalni ravni, ki bo združevalo udeležence tistega območja, predvsem socialne partnerje, ustanove za izobraževanje in usposabljanje, nevladne organizacije, organizacije mladih, športne, kulturne in verske organizacije;

3.6 **poudarja** vse večji pomen medkulturnega dialoga na mednarodni ravni;

3.7 pri tem **poudarja** pomen Konvencije UNESCO o zaščiti različnosti kulturnih vsebin in umetniških izrazov z dne 20. oktobra 2005, ki je prvič dosegla soglasje glede številnih smernic in konceptov o kulturni raznolikosti, med drugim v zvezi s trgovinskimi političnimi sklepi, in ustvarila nov globalni steber upravljanja na področju kulture;

3.8 **pozdravlja** tudi dejavnost fundacije Anna Lidh za evrosredozemski dialog med kulturami in upa, da bodo pri njenem delovanju sodelovale tudi lokalne in regionalne oblasti sodelovale;

3.9 **poudarja** pomen obstoječih programov za sodelovanje ali **povezanost** regij in/ali občin, ki so prispevali k bolj poglobljenemu kulturnemu sodelovanju med mesti;

3.10 **opozarja**, da lahko lokalne in regionalne oblasti pomagajo pri spodbujanju medkulturnega dialoga, ki se razvija v sodelovanju z drugimi političnimi sektorji, kot so izobraževanje, usposabljanje, in s podjetniškimi strategijami ter strategijami za zaposlovanje;

3.11 **poudarja**, da Evropska unija – skupaj z vsemi ukrepi, ki podpirajo kulturno izmenjavo – temelji na kulturnih elementih, ki so skupni vsem Evropejcem in izvirajo iz njihovih lastnih tradicij; če te elemente združimo, nastane celota, ki jo lahko imenujemo „evropska kultura“.

4. Posebni predlogi

Odbor regij

4.1 **poziva** k takšni organizaciji dogodkov, predvidenih v okviru evropskega leta medkulturnega dialoga, ki bo omogočila, da se lahko v tem letu pridobljeno znanje in izkušnje pozneje uporabijo za pripravo poglobljene raziskave za razvoj instrumenta za komunikacijo in izmenjavo, namenjenega lokalnim in regionalnim oblastem;

4.2 **priporoča** krepitev sodelovanja in pospeševanje odprtega dialoga med vsemi državljani Unije v okviru evropskega

leta, da bi spodbudili pomen in vrednote evropskega povezovanja. Poleg tega poudarja, da ni dovolj samo poudarjati nekaj primerov uspešnih projektov, temveč je treba pripraviti koncept, ki bo omogočal srednjeročno izvajanje modelov, uspešnih na področju izmenjav;

4.3 **poziva** Evropsko komisijo, da upošteva izkušnje Evropskega leta, tudi v okviru trajnih akcijskih programov, kot je program Kultura 2007, ki so povezani z medkulturnim dialogom;

4.4 zato od držav članic **zahteva**, da v zakonodajno delo različnih nacionalnih in regionalnih parlamentov vključijo vprašanje kulturnega dialoga in programe, predvsem v zvezi z javnim izobraževanjem, kulturo in državljanskimi pobudami;

4.5 **poziva** Evropsko komisijo, da konkretizira vsebino dejavnosti na ravni Skupnosti (dejavnost A in B) in predloži podrobne podatke o instrumentih, ki se uporabljajo;

4.6 v zvezi s porazdelitvijo sredstev, navedenih v prilogi osnutka predloga, **opaža**, da je velik del proračunskih sredstev v okviru Evropskega leta dodeljen izvajanju obsežnih simbolnih dejavnosti na ravni Skupnosti (8 predvidenih dejavnosti – dejavnost B)). OR poziva k osredotočenju na manj obsežne ukrepe (predvsem na lokalni in regionalni ravni), ki imajo trajne posledice in multiplikacijske učinke v skupnostih ter bodo lahko kulturnim dejavnostim EU prinesli veliko dodano vrednost. Številne lokalne ustvarjalne pobude, ki so manjšega obsega, se zaradi pomanjkanja sredstev ne morejo izvajati. OR predlaga, da Evropsko leto poudari lokalne pobude manjšega obsega in zahteva, da se zanje zagotovi ustrezna finančna pomoč;

4.7 **zagovarja** dejavnost evropske mreže za migracije, ki je platforma za razpravo na evropski ravni o temah, kot sta priseljevanje in marginalizacija skupine priseljencev. Njen namen je boj proti kulturnim nesporazumom in v skladu s tem seznanjanje oblikovalcev političnih odločitev in državljanov;

4.8 **zahteva**, da se prizna pozitivno delovanje socialnih mrež lokalnih skupnosti, ki so pomembni posredniki, pobudniki in usmerjevalci dialogov med različnimi kulturami;

4.9 **poudarja**, da je sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju dejavnosti evropskega leta morda največje zagotovilo, da se bo to evropsko leto „dotaknilo“ evropskih državljanov. Za uspešnost evropskega leta je pomembno, da vključuje lokalno in regionalno raven;

4.10 **poziva** Evropsko komisijo, da vključi lokalne in regionalne oblasti v izvedbo Evropskega leta medkulturnega dialoga in predvsem v pripravo informativne kampanje na lokalni in regionalni ravni;

4.11 **zahteva**, da se posebna podpora nameni programom z multidisciplinarnim, umetniškim pristopom, ki združuje različne umetniške zvrsti (mogoče v okviru enotnega koncepta);

4.12 **zahteva**, da Evropska komisija v Evropsko leto 2008 vključi kratko sporočilo ali ključno misel, ki bo vsem evropskim državljanom omogočila razumevanje slogana „Združeni

v različnosti“. Prav tako **zahteva**, da se projektom, ki poudarjajo opredelitev skupnih evropskih kulturnih tradicij ali predstavljajo zamisli prihodnosti, nameni posebna podpora;

4.13 **zahteva**, da se ocenijo ukrepi za medkulturno vključevanje, ki jih v okviru Evropskega leta medkulturnega dialoga izvajajo različne institucije Skupnosti ter se tako prikaže, kako je njihova pomoč na kulturnem področju prispevala k socialni integraciji priseljencev in omogočila, da slednji za Evropo ne predstavljajo problema, temveč pomenijo njeno obogatitev.

5. Priporočila Odbora regij

Priporočilo 1

Člen 5

Predlog Komisije	Amandma OR
<p>Člen 5</p> <p>Sodelovanje držav članic</p> <p>Vsaka država članica določi nacionalni usklajevalni organ – ali ustrezen upravni organ –, odgovoren za organizacijo sodelovanja države v Evropskem letu medkulturnega dialoga. Vsaka država članica zagotovi, da ta organ na primeren način vključuje različne strani v medkulturni dialog na nacionalni ravni. Ta organ na nacionalni ravni skrbi za usklajevanje akcij v zvezi z Evropskim letom medkulturnega dialoga.</p>	<p>Člen 5</p> <p>Sodelovanje držav članic</p> <p>Vsaka država članica določi nacionalni usklajevalni organ – ali ustrezen upravni organ –, odgovoren za organizacijo sodelovanja države v Evropskem letu medkulturnega dialoga. Vsaka država članica zagotovi, da ta organ na primeren način vključuje različne strani v medkulturni dialog na nacionalni ravni, <u>vključno z lokalnimi in regionalnimi oblastmi</u>. Ta organ na nacionalni ravni skrbi za usklajevanje akcij v zvezi z Evropskim letom medkulturnega dialoga.</p>

V Bruslju, 27. aprila 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE